

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Kmetje, pozor!

Do 31. marca morajo biti vpisani v Kmetijsko družbo tisti, ki hočejo odločevati, ali naj ostane ta kmetijski zavod v rokah Žerjavovih pristašev in nekaterih napol-kmetov napol-gospodov iz takolimenovane samostojne stranke, ali pa pripade pravemu kmetiskemu ljudstvu, organiziraremu v naših Kmetijskih zvezah. Naši nasprotniki, ki se boje, da izgube to trdnjavo in da je ne bodo mogli več izkoristiti v svoje namere, delajo z lažmi, zavijanjem in denarjem, da bi zmagali. V svojem časopisu, »Jutrac in »Kmetijskem listu«, blatijo v ta namen naše poslance, naše zadrudne organizacije in podtikajo naši stranki izmišljotine o zvezi z radikalno stranko. Kdor količka pozna razmere, ve, kje je resnica in kje je laž. Poudarjamo znova zanimivo dejstvo, da so se v boju proti nam, ko gre za Kmetijsko družbo, našli vsi bratci naprednjaki.

Naši somišljeniki morajo vedeti, kaj je njihova dolžnost. Mi ne moremo računati z denarjem raznih bank, mi se ne moremo zanašati na vladno pomoč, imamo pa eno močno orožje: zavest našega kmetiskega ljudstva, da mora držati skupaj. Na zavednost naših somišljenikov na kmetih in na to globoko prepričanje, da naš kmet vidi svojo

rešitev v tem, da krepko drži skupaj proti vsem nasprotnikom, računamo v boju za Kmetijsko družbo. Zato v zadnjem trenutku še enkrat pozivamo vse naše somišljenike, ki obdelavajo našo slovensko zemljo, da se vsi vpišejo v Kmetijsko družbo in pomagajo s svojim glasom vreči iz tega zavoda, ki je bil namenjen kmetiskim koristim, svobodomiselnim Žerjavovcem in Puceljevim centralističnim samostojnežem.

Vsak naš kmet naj tedaj brez vseh predsodkov pristopi, da pomaga končnoveljavno spraviti Kmetijsko družbo na pot, ki je načrtovana v njenem kmetiskem poslovanju. Naši voditelji in zaupniki po vsej Sloveniji naj zadnji teden podvoje svoje uelo.

V Belgradu.

Opozicionalnemu bloku, katerega naloga je vreči sedanjo koruptno radikalno vlado, je vrgel Pribičević prvo poleno pod noge. Pri nekem glasovanju zoper vlado je o svojimi tovariši ostal doma. Obenem so se razširile vesti, da se Pribičevićeva skupina razgovarja s Pašičem o vstopu v vlado, s čimer bi se sedanja centralistična vlada okrepila.

Da je Pribičević, s katerim odločno drže hrvatski in slovenski liberalci z dr. Žerjavom na čelu, zoper opozicionalni blok, je dognano. Zakaj blok tvorijo stranke, ki so zavrgle centralizem — tudi večina demokratske stranke. Če pride ta blok do vlade, je centralizem v nevarnosti. Tega se pa slovenski liberalci najbolj boje. Vsi Žerjavovi listi — od »Jutra« preko »Slov. naroda« do umazane »Domovine« pišejo, da se od centralizma, ki davi slovensko ljudstvo, niti za las ne sme odnehati.

Slovenski in hrvatski liberalci bi zato sploh najrajši zapustili demokratsko stranko ter se pridružili radikalom, kjer bi se dobili milijoni za njihovo časopisje. Toda oni računajo takole: Če opozicionalni blok dobi v roke volitve, bodo radikali potolčeni in mi moremo potem priti do veljave samo v demokratski stranki. Tamkaj bomo potem zastavili ves vpliv, da se centralizem ne samo vzdrži, temveč do konca izpelje. Zato piše »Domovina«, ki jo izdaja dr. Žerjav, da ni nobenega govora o izpremembi ustave.

V koliko se bodo ti računi dr. Žerjava in Pribičevića uresničili, je stvar slovenskega ljudstva. Če bo slovensko ljudstvo pri prihodnjih volitvah vztrajalo na zahtevi avtonomije, je končna zmaga dobljena, če pa se ljudstvo da zapeljati od »Jutra« in »Domovine«, je centralizem za dogleden čas utrjen — in slovenske milijarde lodo za dolgo vrsto let še romale v Belgrad, odkoder bo Slovenija dobivala samo toliko, kolikor bodo dobili liberalni časopisi in svobodomiselnih banke. Odločitev je v rokah ljudstva.

Hrvatje se počasi sučejo — sučejo se pa le 20 poverilnic, ki so jih prvotno izročili, je bilo takoj potrjenih, in sedaj bo — kakor se poroča — v najkrajšem času izročenih nadaljnih 30 poverilnic, nakar bo Radić in pa načelniki protivladnih strank: dr. Korošec, Davidović in Spaho določili, kdaj pridejo poslanci v Belgrad.

Pašić je pri vsem tem dosti miren. Ali ima stari lisjak pripravljen kakšen presenetljiv izhod ali pa ima zagotovljeno mastno mesto v upravnem svetu Trboveljske družbe.

Narodna skupščina.

Narodna skupščina obdelava proračun. Pri proračunu prosvetnega ministra je govoril poslanec SLS Geza Šiftar o potrebi verskih šol in o zanemarjenosti državnih šol v Prekmurju.

Razburljiv je bila seja, ko je poslanec Žebot dokazal vladi, kako je lagala ob priliki podražavljenja južne železnice, ko je obljubila železničarjem plače po novem zakonu in ohranitev vseh starih pravic. Dala je zato tiskati celo razglas, kjer je te obljube slovesno potrdila. Pa je vse obljube snedla. Poslanec Žebot je v zbornici pred ministri razgrnil tisti znameniti lepak, na kar so ministri gledali v tla, poslanci pa so vpili: Evid dokaza, kako ministri varajo.

Pri proračunu ministra za vere je govoril poslanec zemljoradniškega kluba, v katerem sedi tudi Pucelj, tako proti veri in cerkvi, da ga je Škulj potem pošteno prijel za ušesa. Značilno pa je, v kakšno družino se je zapisal Pucelj, ki hoče povsod braniti vero.

Pozor! Preselitev!

Popolnoma varne naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. s. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilna vloga se obravstuje

po 6%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obravstujejo

po 5 1/2%, vez. tudi po 6 1/2%

VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrbutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštah položnicah.

5881

Pri proračunu ministra notranjih zadev je govoril poslanec dr. Kulovec, ki je vladi bral levite, ker vedno pripoveduje, da smo Slovenci enakopravni s Srbi. Na papirju da, v resnici ne. Na vladni klopi sedi 18 Srbov, ki neomejeno vladajo in izmoggavajo državo. Ugovarjal je proti zaplenitvi premoženja Kranjske dežele ter proti temu, da se odpuščajjo slovenski orožniki, na njih mesta postavljajo Srbe.

V ponedeljek je v odboru za proučavanje konvencij podal zunanji minister dr. Ninčič poročilo o zunanjem položaju. Povedal pa ni ničesar novega.

Izseljevanje v Ameriko.

Vedno hujše narašča pri nas želja po Ameriki. Lani je bilo v naši državi 22.000 vloženih prošelj, letos jih bo mnogo več. Amerika je naenkraj zasijala kot obljubljen dežela skoro vsem narodom v Evropi. Saj ni le naša država polna prošelj za izselitev, nego isto je v Italiji, Nemčiji, Bolgariji in celo v Angliji, odkoder se bo letos izselilo 112.000 angleških državljanov. Ni je države, odkoder se ne bi ljudje izseljevali v Ameriko. Ameriška država pa vse to čuti in se vedno bolj zapira pred Evropejci. Njihova vlada izdaja vedno ostrejšje postavbe za izseljevanje v Zedinjene države. Sedaj velja pravilo, da se dovoli vsaki državi 3% od onega števila, ki je že naseljeno v Ameriki dotične države. Če je n. pr. 300.000 Italijanov že v Ameriki, bo šlo letos 9000 oseb iz Italije.

Ta naredba pa Slovence in Hrvate najbolj zadene. Če računamo, da je 15 odstot. slov. naroda v Ameriki, dobimo okroglo 250.000 oseb. Po označeni naredbi bi šlo v Ameriko letos samo Slovencev do 7000 oseb. A šlo pa bo iz cele države, kot so doslej poročila, 2100 oseb. Zakaj tako malo? V Angliji bo šlo letos 12.000 več kot lani (vse skupaj 112.000). Vzrok tiči v tem, da so se pri štetju prebivalstva v Ameriki mnogi Slovenci in Hrvati javili za Avstrijce ali Angleže mesto za Slovence ali Hrvate. Zdaj pa ima Anglija veliko večje število dovoljeno izseljencev nego mi, četudi je veliko manjša. V tem se kaže naša narodna nezavednost in pa preziranje lastnega naroda. So ljudje, ki se je komaj naučil par angleških besedi, pa že misli, kakšen imeniten Anglež da je. Posl. Škulj je ministra za socialno politiko opozoril na krivico, ki se dela naši državi, a Amerikanci maio porajajo za naše tožbe.

Zadeva je še težja radi sledeče določbe. Vsakdo, ki se izseli, se šteje na kvoto, ki je določena državi, kjer je rojen. Naš državljan n. pr. živi na Dunaju, pa prosi za izseljeniški pos. Ako ga dobi, se ne šteje na kvoto Avstrije, ampak na kvoto Jugoslavije. Radl tega tudi mnogi niso dobili v Zagrebu letos amerik. vizuma, četudi so v Belgradu dobili pos. Kvota je bila namreč prej izčrpana, kot se je računalo pri ministrstvu. Kot rečeno: letos bo kvota 2100 oseb. A kot ministrstvo sedaj določa, pridejo na vrsto domačini amerikalanskih državljanov, nekaj jih bo šlo na našo kvoto v tujih državah živčih Jugoslovanov, tako, da računajo na našo državo komaj 800 oseb kot izseljencev.

delavcev. Prošenj za pos je pa že ogromno vloženih, zato bodo mnogi zopet zavrjeni.

Odpira pa se pot v Kanado za poljsko delo, kjer je hrana in stanovanje prosto in prilična mesečna plača. Tja morejo le delavci in le določeno število. Za marec n. pr. jih je bilo določenih 1000. Za april še ni prišlo sporočilo. Dokumente je treba iste kot za severno Ameriko, le affidait oskrbi kanadski konzul, ki ima svojo pisarno v Zagrebu.

Toliko pojasnila glede Amerike!

Priporočamo vsem rodbinam Kollnsko ciklorijo, izvrsten pridatek za kavo.

Pfaff šivalni stroji

so najbolj priporočljivi. — Cene solidne.

Plačljivo na obroke.

IGN. VOK

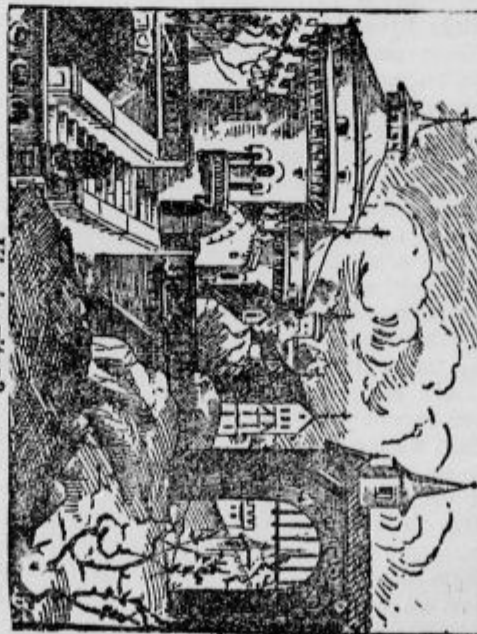
LJUBLJANA & NOVOMESTO.

VI.

Za život, prsa, hrbet, rame
Tri vzeil mila kilograme
To je, seve, zadostovalo,
Da bel postal život je kmalo.

Nadaljevanje sledi.

Kje je vitez?

PO SVETU

»Zveza narodov.« V ponedeljek 10. marca se je pričelo v Ženevi 28. zasedanje sveta Zveze narodov. Zveza narodov šteje tačasno 54 članov, v svetu pa je zastopanih samo 10 držav in sicer: Anglija, Francija, Italija, Japonska kot stalni člani, Belgija, Brazilija, Češkoslovaška, Španija, Švedska in Urugvaj pa kot začasni člani. Svét Z. N. je poleg letnih glavnih skupščin najvažnejši organ Zveze narodov. Tekoče zasedanje je otvoril delegat urugvajske republike Gumi; navzoči so vsi člani. Kot pravi član sodeluje pri zasedanju prvič zastopnik češkoslovaške republike njen zunanji minister dr. Beneš kot poročevalec za razoroževanje. Med posvetovalnimi predmeti tekočega zasedanja se nahajajo: poročilo pravne komisije o likvidaciji raznih vprašanj, nastalih vsled grško-italijanskega spora o priliki zasedbe Krfa, poročilo o finančni sanacijski akciji Avstrije, poročilo o sanacijskem načrtu Ogrske, nove volitve mednarodne komisije za saarsko ozemlje in poročilo o uredbi memelskega ozemlja.

Grčija, Venizelos je zapustil Grčijo in se z nova preselil v Francijo, ker je uvidel, da je ves njegov trud zaman, da se na postaven način uredi notranje politične razmere v njegovi domovini. Venizelos, dobro poznaajoč svoj narod, je želel za svojo domovino republikanski režim po vzorcu severne Amerike, kjer ima predsednik veliko oblast. Oficirji, ki pripadajo radikalnejši republikanski struji, ki je sedaj prišla na vladno, pa nasprotno vidijo svoj vzor v francoski republikanski uredbi, kjer ima parlament vso oblast v rokah, dočim je moč predsednika republike jako omejena. Oni se namreč boje, da se s pomočjo močne predsedniške oblasti ne uvede ponovno v Grčijo monarhizem. Kakor se je s povratom Venizela pred dvema mesecema zunanje politični položaj Grčije zelo ojačil, pravtako je ž njegovim odhodom zopet padel. Isti dan, to je 10. marca, ko je Venizelos s svojo soprogo zapustil Grčijo, pa je grški poslanik v Berlinu v imenu svoje vlade podpisal sporazum, po katerem priznava Grčija rusko sovjetsko vlado kot zakonito in se zavezuje, da stopi z njo v normalne diplomatske odnose.

Reka. V nedeljo, dne 16. marca je bil na Reki italijanski kralj. Dan aneksije Reke (16. marec) je bil s kraljevim ukazom proglašen za državni praznik.

Belgija. V novi belgijski vladi je 6 katolikov in 5 liberalcev.

Nemčija. Predsednik republike je razpustil državni zbor in razpisal volitve na novega na dan 4. maja letos.

ZOPER SLABOKRVNOST, BLEDICO, SLABO PREBAVO in OSLABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj aromatično ZELEZNATO TINKTURO, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Ista ne kvari zob in je izvrstnega okusa, zato jo uživajo z najboljšim uspehom odrasli in otroci. Pol-litrska steklenica stane 20 Din (80 kron). Razpošilja se poštnoobratno vsaka količina, priporočila pa se naročiti 3 steklenice naenkraj. — Pisite na lekarno pri »ANGELU VARIHU« na VRHNIKI!

NOVICAR

d Kuluk odpade. Ko zapadejo dvanajstine, s katerimi je bil uveden kuluk, izgine tudi kuluk. V novi finančni zakon pa vlada radi ostrega odpora naših poslancev kuluka ni upala utihotapiti. Tako so naši poslanci s svojim vztrajnim in odločnim nastopom preprečili veliko krivico, ki nam jo je hotel naprtiti Pucelj-Zerjavov centralizem.

d Premoženje dežele Kranjske še obstoji. Iz centralističnega Belgrada je prišel ukaz, naj se takoj likvidira premoženje dežele Kranjske, katero še vedno obstoji. Ker po naših višjih uradih sede sami liberalci, je gotovo, da bodo ta ukaz takoj izvršili.

d Brezposelnost tudi pri nas vedno bolj straši. V Zagrebu so brezposelnih udrli v ljudsko kuhinjo, v Belgradu so imeli zborovanje in jih je že 100.000, pri nas v Sloveniji pa tudi polno ljudi brez uspeha išče dela in službe, dočim razna podjetja radi pomanjkanja dela odpuščajo delavce in uslužbence. Stvar zna postati nevarna, pri nas, ki imajo docela neurejeno in nesposobno centralno upravo, dvakrat nevarna.

d Sokol heil! V Mariboru sta na pustni torek priredili slovensko in nemško sportno društvo zabavo. Na veselici slovenskega sportnega društva se je prodalo 60 vstopnic, na nemški pa čez 1000. Par dni pozneje je Sokol izključil 20 članov, ker »se niso udeležili veselice slovenskega sportnega društva«, če bi pa hoteli izključiti vse svoje člane, ki so se udeležili nemške prireditve, bi Sokol padel na društvo par mandeljcev. Heil Sokol!

d Kakšne otrobe morajo požirati Jutrovi bralci. Zerjavovo »Jutro« piše 11. marca, da sv. oče Benedikt XIV. premišljuje o novi papeževi nezmotljivosti o političnih stvarih. Benedikt XIV. je vladal katoliško cerkev od l. 1740 do 1758 in če bi tudi po »Jutrovc« vstal od mrtvih in zopet vladal katoliško cerkev, bi znal toliko katekizma iz prvega razreda ljudskih šol, da bi vedel, v čem obstoji papeževa nezmotljivost. Ali sme v »Jutru« res vsaka počestna baraba, ki je ušel iz ječe ali norišnice, odkladati svoje duševne ostanke?

d »Jutro«, dr. Zerjavov list, vztrajno adriha po papežu, Slovenski narod pa vztrajno brani protiverske zmote, vsi ljudje, ki imajo kaj vere v sebi, naj pa vztrajno take liste odklanjajo.

d Trboveljska premogokopna družba ima v upravnem svetu 6 Jugoslovanov in 14 tujcev (Nemcev in Francozov). Zato ti možje nimajo nobenega smisla za slovenskega delavca ter s slovenskimi žulji prislužene milijone odnašajo v tujino.

d Stoletna pratika prerokuje, da bo letos 8. in 9. marca snežilo, kar je pogodila. Dalje pravi, da bo mrzlo do 21. marca, potem pa bo nastopilo toplejše vreme. Bomo videli.

d Pri cerkveni stavbi na Rakovniku stoji sedaj oder, v katerem se nahaja 12 km 555 m obtesanega lesa (tramov). Pri zunanjem odru: pokončnih tramov 2688 m, podolžnih 1463 m, prečnih 1587 m. Pri no-

tranjem odru: pokončnih 1060 m, podolžnih 270 m, prečnih 810 m. Za oboko še poleg tega novih 3367 m. Pri križih in križnikih 1310 m tramov. Všet ni strešni stol in vseti niso »plohic«. Ako računamo vsak hlec na povprečno 4 m dolžine, stoji, oziroma leži sedaj ondi gozd 3183 smrek!

d Redek slučaj. Zdrav kraj na Gorenjskem mora biti gotovo Bohinjska Bela, ki šteje čez 800 ljudi. Od 20. aprila 1923 do zadnjega časa niso tam imeli nobenega mrliča. Zadnje dni pa je zima pobrala tri stare ženice v skupni starosti 240 let.

d Dva nova jeklena zvonova je dobila župna cerkev pri Sv. Križu pri Litiji. 10. februarja sta bila slovesno blagoslovljena.

d Poletni čas vpeljejo letos Anglija, Belgija, Nizozemska in Francija.

d Novice iz Amerike. V plinu sta se zadušila novoporočenca Alojzij Rožanc in Roza, rojena Žugel. Pustila sta v spalnici goreti plinovo peč, drugi dan popoldne so ju pa dobili mrtva v postelji. Rožanc je bil rojen v Clevelandu, pa je v mladosti bival v Begunjah pri Cirknici, njegova žena Roza pa je doma iz semiškega okraja in je prišla po vojni v Ameriko. Stara sta bila po 21 let. — Josip Zaletel, star 23 let, je kot zavirač pri ovarniški železnici padel pod kolesa in bil takoj mrtev. — Novi društveni dom so otvorili Slovenci v Clevelandu. Pri slovesnosti so odprli vrata z zlatim ključem.

d Še novice iz Amerike. V letu 1923 je bilo ubitih v ameriških rudnikih 3452 rudarjev. — Velik katoliški shod prirede katoliški Slovenci dne 23. marca v Barbertonu O. — V Čikagu Ill. v nekem kamenolomu je padla skala na Josipa Špeharja, ga potegnila s seboj v globočino in zmečkala. Pokojnik je bil doma iz Potjan na Belokranjskem ter zapuščal vdovo s tremi nedoraslimi otročiči. — V Clevelandu je umrl za pljučnico v starosti 61 let Anton Pajlek, doma iz Žužemberka. V Ameriki je bil 32 let.

d Umrl je v Ljubljani veliki slovenski zgodovinar prof. dr. Franc Kos. Pokojnik je vse svoje življenje posvetil proučevanju slovenske zgodovine, kar je pričel v debelih zvezkih z naslovom: Gradivo za zgodovino Slovencev. Pravkar je dokončal peti zvezek tega znamenitega dela. Star je bil 71 let. Pridnemu in globokovernemu kulturnemu delavcu naj bo Bog večni plačnik!

d Umrl je v Zagrebu znani voditelj socialnih demokratov Viljem Bukšeg. Po poklicu je bil črkostavec. S svojo inteligenco se je visoko povspel in je bil svoj čas tudi minister za prehrano.

d Pred novo vojsko. Avstrija nam v kratkem napove vojno. Tako se je izjavila policijskemu komisarju v Splitu neka mlada Dunajčanka, ki je prišla v Split iskat svojega nezvestega fanta, ki je trdovratno vztrajal pri svoji nezvestobi in ji tudi policija, h kateri se je zatekla na pomoč, ni mogla pomagati.

d Goreča koč. V noči od 6. na 7. marca se je užgala v bližini Najbrža v Črni na

Koroškem drvarska koč. Drvarji so trdno spali. Ob eni po polnoči se vzbudi Zavrtnik, skoči po koncu in ko odpadne duri, zapazi, da je koč v plamenu. Z vso naglico vzbudi tovariše in ti so začeli grabiti, kar je kateremu prišlo pod roko in bosu ter na pol oblečeni so se še rešili iz goreče koč, katere ni bilo mogoče pogasiti in je pogorela do tal. Škoda znaša 20.000 K.

d Turčija uvaja v svojo pisavo latinske črke, kot jih imamo mi. Dosedaj je imel turški jezik lastno pisavo. Pri nas pa se morajo otroci učiti nepotrebnih cirilskih kljuk samo na ljubo belgrajskemu centralizmu. No, kadar pride avtonomija, to bo letela cirilica s čirilčarji vred čez slovensko mejo.

d Ponarejeni kolki so preplavili mesto Maribor. Izdelovali so jih v Gradcu, razpečeval jih je pa v Mariboru neki arbski carinik, ki je pri tem toliko zaslužil, da si je nabavil avtomobil.

d Na smrt obsojen je bil pred mariborsko poroto posestnikov sin Jože Čirič iz Drakove pri Mali nedelji, ker je iz ljubosumnosti ustrelil svojo zaročenko Angelo Malek.

d Pobožne želje razbojnika Čaruga. Jovo Čaruga, ki je kakor znano zaprt v osjeških ječah, se je pustil te dni predstaviti preiskovalnemu sodniku in ga je prosil za izpolnitev teh-le prošnje: pred vsem bi naj preiskovalni sodnik razglasil potom časopisja, da sprejema Čaruga v zaporu obiske. Ker ima Čaruga veliko število znancev, prijateljev in oboževalk, upa sigurno, da mu bodo prinesli v ječo razne darove, pred vsem pa knjige in časopise. Nadalje je zahteval vsako soboto kopel. On je bil poprej vajen, da se je kopal po dvakrat na teden, a sedaj v zaporu bi se zadovoljil tudi s samo eno kopeljo na teden. Nazadnje je še prosil Čaruga, naj mu odvzamejo verige, ki ga tako močno ovirajo pri oblačenju. Glede te prošnje je odgovoril sodnik, da je to čisto izključeno. Ako bi bile odvzete verige Čarugi, bi se smeli čisto prosto in brez verig gibati po ječi tudi njegovi sodrugi, kar je pač čisto izključeno. Saj je zadnje dni poskušal eden njegovih sodrugov pobegniti z verigami na nogah. Kaj bi še bilo brez njih. Ko je preiskovalni sodnik Čarugi odbil prošnjo glede verig, ga je vprašal ta: »Za Boga milega, kako pa se naj kopljem v verigah?« Sodnik mu je pa odgovoril: »Boš že moral z verigami v vodo!«

d Božji mlini. V Essenu v Porurju se je pred par tedni dogodilo tole: Nek četrtek, tri minute pred desetimi je neki delavec v Kruppovih tovarnah silno bogokletno govoril čez Boga, cerkev in duhovnike in končno se je predrznil do besedi, da bi bilo najboljšje vse duhovnike oviti z žico, napojeno z najmočnejšim električnim tokom, da na ta način poginejo. Osem dni pozneje — tri minute pred desetimi — so zaslišali delavci v isti delavnici strašen krik. Vsi so hiteli na mesto, odkoder se je začel krik in našli so onega delavca, ki je pred tednom dni tako bogokletno govoril, viseti med električnimi žicami. Pomagati pa mu niso mogli več, bil je mrtev. — Mož je se naučil svojih bogokletstev iz svobodomiselnih časopisov.

d Bralce s Gorenjskega. Zadeva je bila v Domoljubu že tako vsestransko pojasnje-

na, da je vsaka nadaljna beseda odveč. Komur se dvakrat ne dopove, tudi tretjič ne bo nič pomagalo.

MED BRATI ONKRAJ MEJE.

Upravno-politična razdelitev južnoslovenskega ozemlja, ki spada pod Italijo. — Ozemlje, na katerem prebivajo Slovenci in Hrvati je v upravno-političnem oziru razdeljeno na štiri pokrajine: Te so: furlanska pokrajina (pod katero spada tudi nekdanja Goriška) z glavnim mestom Vidmom; tržaška pokrajina (katera sega čez Postojno) z glavnim mestom Trstom; istrska pokrajina z glavnim mestom Pulo in kvarnerska pokrajina z glavnim mestom Reko.

Kvarnerska pokrajina je bila ustanovljena šele 22. februarja (vsled rešitve reškega vprašanja). Tej novi pokrajini pripada Reka z ozemljem, ki je pripadlo Italiji po zloglasnem »sporazumu« med našo in laško državo, ter okrožje Volosko—Opatija, katero je doslej spadalo pod istrsko pokrajino. Občini Podgrad in Materija, ki sta doslej spadali pod okrožje Volosko—Opatija, se priključita koprškemu okrožju. Dokler ne dobi pokrajina svojega prefekta, opravlja začasno posle prefekta in deželne uprave guverner general Giardino.

Školu dr. Fogarju v Trstu so se te dni poklonili odposlanci »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«, o katerem je Domoljub poročal v prejšnji svoji številki. Škof je odposlance prav ljubeznivo sprejel, razgovor pa se je predvsem sukal okoli pomanjkanja duhovniškega naraščaja v Istri.

V goriškem semenišču bosta letos posvečena samo dva novomašnika: g. F. Kodrič za goriško nadškofijo in en gospod za tržaško-koprsko škofijo. Pomanjkanje duhovnikov v Primorju in Istri postaja že naravnost usodepolno.

Župniku Maierhoferju v Planini pri Vipavi je italijanska vlada odrekla kakor mnogim drugim državljanstvo. Gospod župnik se preseli na Koroško.

VOJAŠKE ZADEVE.

n Vprašanje: Moj prijatelj A. je bil kot hranilec matere oproščen vojaške službe. Mati je sedaj umrla, on pa je podedoval posestvo in se ženi. Ali ima sedaj kot hranilec žene še pravico do oprostitev? I. S. N.

Odgovor: Ako je A. podedoval posestvo po materi, ki je umrla, nima več pravice do oprostitev, ampak bo služil skrajšan rok (9 mesecev). Če se pa oženi, pa ima po neki naredbi ministra vojne in mornarice brez ozira na čas, kdaj se je oženil, kot hranilec zopet pravico do oprostitev, toda le če ne plačuje več kakor 20 Din neposrednega davka. Ako plačuje več, mora služiti skrajšan rok. Pripominjamo, da za reševanje prošnje za oprostitev ni merodajen samo zakon o ustrojstvu vojne in mornarice, ampak tudi naredbe vojnega ministra, ki pojasnjujejo nejasne in nepopolne določbe zakona. V vsakem slučaju, ki se iz zakona ne da točno razjasniti, naj se prizadeti obrnejo s pismeno prošnjo na vojno okrožno poveljstvo. Prošnji je vedno treba priložiti rodbinsko polo in potrdilo o davkih. Prošnja kakor tudi priloge so oproščene kolektivne. Tudi uredništvo Domoljuba bo šlo

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

POLITIČNI ZAPISKI

p Slovenski liberalci odločno proti avtonomiji. Dočim se je pretežni del demokratske (liberalne) stranke izrekel proti centralizmu, nočejo slovenski liberalci o kakšni reviziji ustave in avtonomiji nič slišati. Tako piše zadnja Domovina: »Nedvomno ne more biti govora o kaki reviziji ustave ali o kakih avtonomističnih avanturah (pustolovščinah) po klerikalnem receptu.«

p Centralistična »Domovina« se še vedno vsiljuje ljudem. Vrzite čez prag vele-srbskega agenta!

p Avtonomista je silno zbudila naša notica o Radičevem listu »Slobodnem domu«, ki je pisal, da Hrvati ne smejo voditi katoliške politike. Zakaj za radičevskega agenta med slovenskim ljudstvom je taka izjava kaj slaba reklama. Zato Domoljub uči, da kljub temu nekateri naši prepričani katoličani vsak teden sede z Radičem skupaj za eno mizo pri skupnih sejah. Zakaj ta pristni demagog ne navaja še nadaljnih in boljnih zgledov: da »prepričani katoliki« sede vsak dan skupno z očitnimi brezverci v narodni skupščini, da ima prelat dr. Seipel skupne seje z največjimi evropskimi framašoni, da sam papež stoji v neprestani zvezi z raznimi protikatoliškimi vladami raznih držav. Demagogija in hujskanje »Avtonomista« dosega že mero liberalnih časopisov.

p »Avtonomist« se rajši bori proti SLS, ki je avtonomistična, kot proti liberalcem in »Domovini«, ki dosledno branijo centralizem. Zato je vsak »Avtonomist« poln napadov na SLS.

p »Slovenski človek je lahko tudi brez Radiča republikanec in federalist«, piše zadnji Avtonomist in očita, da Domoljub tega ne more doumeti. Domoljub to prav dobro doume, doume pa tudi, da nekateri gospodje pri Avtonomistu niso republikanci in federalisti brez radičevstva. Gospodje, kaj se greste skrivalnice, ko je pa stvar več kot jasna.

p Jasnejši napis. Avtonomist piše, da bi se napis na Jugoslovanski tiskarni jasneje glasil: Slovenska tiskarna. — Mi pa pravimo, da bi se v »Avtonomistu« namesto: »Glasilo združenja slovenskih avtonomistov« jasneje glasil: »Glasilo radičev-

prosilcem radevolje na roko in vse nejasnosti pojasnilo.

n Miladeniči, rojeni leta 1904 se v svojem lastnem interesu opozarjajo, da zadnje dneve marca in prve dni aprila pregledajo rekrutne spiske, ki so jih sestavili župani in so vsakomur v občinskem uradu na vpogled. Ako zapazijo kakšne napake pri podatkih o svojih razmerah, naj prosijo župana, da iste popravi. Važno je, da je vpisano, koliko časa je služil pri vojnih očeh, oziroma brat. Malomarnost nabornika se je že večkrat kaznovala s tem, da je moral služiti polni rok, mesto da bi bil oproščen ali pa služil skrajšan rok. Župan ne more biti vseveden, zato je treba, da se naborniki sami pobrigajo.

ske agenturec. — Naravnost otročja demagogija ne zasluži drugačnega odgovora.

d Politika pritlikavega človeka. Emil Štefanović, ki je postal v najnovejšem času radikal in v svojem listu navdušene slavo-speve poje velesrbski bradi očeta Pašića, je začel v istem listu pisati o slovenskih duhovnikih. Da potolaži vest svojih vernih bravev — kar jih pač je — zapiše v prvem stavku: Nesporno je, da je vera, cerkev kot tudi duhovščina potreba našega ljudstva. To pa je zapisal zato, da je lahko takoj v naslednjih stvkih in odstavkih prav po liberalno lopnil po duhovščini. Njemu so duhovniki čisto všeč, ko bi lepo mirno molčali in gledali, kako svobodomiselnici zavajajo mlado in staro v brezvero in nenravnost in kako uradne in neuradne pijavke odirajo in izmzgavajo ljudstvo, kako razni politiki in politikastrji rabijo ljudstvo, da po njegovem hrbtu plezajo do korit in potem vihte bič po istih hrbtih. To naj duhovnik vse mirno gleda in še blagoslovlja po vrhu, potem mu bo cel liberalni časopisni gozd šumel in bučal: Hosana. Ker pa slovenski duhovnik vedno stoji ob ljudstvu, ga izobražuje, opozarja na nevarnosti, mu skuša povsod pomagati, da razni zavedavci ne morejo tako hitro blizu in ga izmzgavati — potem seveda mu ves liberalni gozd hrumi: Križaj ga! — Ljubi gospod Štefanović, kadar boste vi v celem svojem življenju toliko storili za slovensko ljudstvo kot zadnji hribovski kaplan v svoji strgani in zanošeni suknji (zakaj druge si po zaslugi radodarnega strica Pašića, katerega sin se valja v milijardah, kupiti ne more), takrat pa v svojem »Radikalu« kašljajte zoper duhovščino.

Pozor čebelarji! A.-Ž. panje, nove, zamenjam za čebele ali prodam. Fr. Fiovančič, Dravlje p. Ljubli.

Čevljarskega VAJENCA sprejme Ciril Tomazin, čevlj. in cerkvenik, Strahinj — Naklo. 1510

MLIN s posestvom naprodaj

vse v dobrem stanju. — Več pove Mihael HRASTAR, Mirnavas št. 1, pošta Trebešno. 1417

Kmečko žensko 40—50 let, za lahka dela k dvema otrokoma, preskrbljena z vsem, IŠČEM. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »ŽENSKA«. 1412

Kravo dobro mlekarico, kupim, ako je montafonske pasme, jo posebno dobro plačam. — Ponudbe pod »Krava« na upravo lista.

Dekle katera zna nekoliko šivati, sprejmo kot HIŠNO v večjo, zelo dobro hišo. — Naslov v upravi »Domoljuba« pod štev. 1385.

ORLOVSKE ČEPICE kakor tudi vse druge KAPE za moške, izdeluje in razpošilja najceneje tvrdka L. REBOLJ v Kranju. Ravno tam se dobijo najboljši ŠIVALNI STROJI z 10-letnim jamstvom. — Oddam tudi lep trgovski LOKAL proti gotovim pogojem. 1464

Laško BRINJE

vsled padca lire po znižani ceni. Fran POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 1511

Kam naj dam laneno prečo v TKANJE? — Samo v tkalnico domačega platna

»KROSNA« v Ljubljani,

Zrinjskega c. 6, naspr. cerkve sv. Jožefa, kjer tudi lahko kupiš močno in lepo domače PLATNO. 1461

NAZMANILA

d Cerkevno. V soboto, dne 22. marca bo ljubljanski škof začel v stolnici spovedovati. Prihajal bo v spovednico vsak dan ob 5. popoldne in ob 5. zjutraj. Spovedoval bo do 17. aprila, ki je Veliki četrtek.

DRUSTVENA NAZMANILA. Za vsako naznanilo srečolova, veselice ali prireditve, pri kateri se pobira vstopnina, se plača od vsake besede, ki šteje več kot dve črki, 25 par. Denar naj se pošlje v kuverti v bankovcih ali poštinih znamkah. Vsako naznanilo mora biti v ponedeljek dopoldan v Ljubljani.

n Okrajna kmetijska zveza za Zasavje ima 25. t. m. po dopoldanski sv. maši občni zbor, na katerega pride govornik-poslanec, da poroča o političnem položaju. Popoldne bo isti dan shod na Vidrgah.

n Kmetijska zveza v Metliki ima redni občni zbor v nedeljo, dne 23. marca po 8. sv. maši v društveni dvorani. Člani in somišljeniki vabljeni.

n Ježica pri Ljubljani. Slov. kat. izobraževalno društvo vabi vse odrasle moške in ženske, da se v obilnem številu udeležijo predavanja protialkoholne vsebine, ki se vrši prihodnjo soboto 22. marca ob 7. zvečer v Društvenem domu. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike. Predaval bo odposlanec Društva za gojitev treznosti: g. Puhar. Vstop je vsem prost.

Orlo v Predstora nad Kranjem priredi na praznik Marijinega oznanjenja, 25. marca ob 3. uri popoldne v društveni dvorani, s sodelovanjem orloškega krožka iz Kranja telovadno akademijo v znamenju sporedom. Vljudno vabimo.

n Orlovski odsek na Ježici uprizori v nedeljo, 23. marca ob 3. popoldne romantično igro v 3 dejanjih »Brez domovine«. Bog živi!

Mlokarška zadruga na Vrhniki, reč zadruga z vabi na svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne v Rokodelskem domu na Vrhniki. Dnevni red: 1. Poročilo predstojništva in nadzorništva. 2. Odobritev računkega zaključka za l. 1923. 3. Volitev enega člana predstojništva. 4. Volitev dveh članov nadzorništva. 5. Slučajnost. — Ignacij Žnidaršič, predstojnik.

n Kdo kaj ve o mojem sinu Dobrave Dominik, Caello Box 148 III. Nord Amerika. Nazadnje nam je pisal pred štirimi leti. — Dotičnik sam ali znanec, kateremu je njegovo sedanje bivališče znano, naj sporoči: Mariji Jerič, vas Jesenje — Hotič, Litija.

Podpirajte zidavo Marijinega svetišča na Rakovniku. Svečana posvetitev tega svetišča bo krona prvega slovenskega marijanskega shoda.

Pozor, gasilna društva!

Gasilna društva opozarjam na svojo veliko zalogo

ČEPIČ in NARAMNIC

bodisi za šarže ali moštvo. — Največja izbera! Najnižje cene! — Čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižje cene.

ELIGIJ EBER, Ljubljana, Kongresni trg 7.

SIROM · DOMOVINE

Z GROSUPLJA.

Pri nas obstoji že dobro leto stavbinski odbor za zidavo nove šole. Ta stavbinski odbor tvorijo razen dveh sami samostojneži. Ti možakarji delajo načrte in proračune za novo šolo in pri tem nikogar nič ne vprašajo, najmanj pa občinski odbor, od katerega samo zahtevajo denarja. Po njihovih načrtih bo stala šola 5 milijonov kron. Ker denarja ni, hočejo, da občina najame posojilo, katero je menda po 8 odst. že na razpolago. Občinski odbor je prepričan, da je nova šola nujno potrebna, prav tako pa je prepričan, da se mora denar dobiti drugim potom ko z posojilom. Danes jemati 5 milijonov posojila se pravi: se v nevarnost podati, da v doglednem času celo občino na dražbi prodajo. Zakaj valuta se neprestano dviga, občinske doklade so že itak visoke — in tako se lahko zgodi, da bo imela občina dolg, ki ga bo mogla odplačevati le s tem, da svoje občinarje do nagega sleče. Te grozne odgovornosti pa odborniki SLS ne bodo prevzemali nase — že radi tega ne, ker bi potem samostojneži očitali: klerikalci so tako zavozili občinsko gospodarstvo. Denar je treba iskati drugod: naj se bolj obdavči alkoholne pijače. V Grosupljah se je popilo l. 1923 nad 50.000 litrov vina. Za zadnje štiri mesece 1923 je dobila občina od tega nad 100.000 kron. Če bi se vse alkoholne pijače dobro obdavčile, bi se dobilo na leto gotovo do pol milijona kron. In glavno je to: večino vina popije tujci, torej bodo šole — če se ta denar za šolo obrne — plačali večinoma tujci, ne pa domačini. Toda o tem nečejo samostojneži nič slišati, ker so med njimi gostilničarji in so se celo proti lanskem obdavčenju alkoholnih pijač pritožili in občino s tem znatno oškodovali, ker niso za celih pet mesecev plačali davka. Če pa najmemo posojilo, bomo samo na obrestih morali plačevati do pol milijona kron. Iz tega vidimo, koliko je samostojnežem za naše občinarje: ti, domači reveži plačaj, čeprav svoj zadnji groš, tujec pa, ki lahko plača, naj bo prost.

NA MEJI OBČINE MEDVODE.

Nekaj se gibljejo stranke. Ena je hudo liberalna, druga pa zmerna. Ljudska stranka pa hoče imeti župana, ne samo moža, ampak celega moža. Župan mora biti ljudske stranke, prvič. Drugič: župan ne sme biti gostilničar. Gostilničar župan vabi ljudi v gostilno. Župan gostilničar je pravi kozel v zelniku. Župan se mora zavedati, da je župan. Kaj pa je bilo dosedaj. Naša stranka je bila močnejša, odločevala pa je manjša stranka. Odborniki so rekli: Kaj bomo hodili k sejam. Pri sejah ni bilo nobenega reda.

OKOLICA STARE LOKE.

V jasno mrzlo sneženo jutro so zadneli glasovi zvonov pri podružnici v Pevnu. Mrliču zvonil. Umrla je Štinetova Minka. Bila je izredno ljubka, pridna deklica, učenka 5. razreda ljudske šole v Škofji Loki. Ni še dolgo temu, še ne leto, ko je ob spre-

jemu novih zvonov pozdravila iste Iskrečih se oči, videti zdrava, a danes pojo njej pesem v večnosti — zadnji pozdrav. Cvetja Ti ne moremo nasuti na Tvoj grob, narava čuva še zaklade zemlje, poklonimo Ti te vrste v spomin z željo: raduj se tiste sreče, po kateri Ti je hrepenelo srce ves čas bolezni, priti — k Jezusu.

HORJUL.

Z razmerami pri našem poštnem uradu že dolgo časa nismo bili zadovoljni. Vso oblast si tukaj lasti nadučitelj Urbančič, ki bi najrajši videl, da bi bila še pošta liberalna podružnica. Pred 2 leti je bilo razpisano mesto pismonoše. Naši možje, ki so vložili prošnjo, so bili učitelju nezanesljivi. Nagovoril je zanesljivega samostojneža, naj še on prosi za službo pismonoše. In ta zanesljivic je vsled priporočila službo tudi dobil. Potem se je začelo delovanje: nadučitelj Urbančič je preganjal klerikalno temo iz horjulске doline, njegov pismonoša pa dolarje iz ameriških pisem. Horjulci smo premišljevali, kaj smo se našim sorodnikom v Ameriki zamerili, da nam nič ne pišejo in nič ne pošljejo; naši ljudje v Ameriki so se pa zopet jezili na nas, ker jim celo na priporočena pisma nismo več odgovarjali. Tudi Domoljuba zadnje čase nismo v redu dobivali. Pretekli teden se je pa to delovanje ustavilo. Pismonoša je odšel baje na vaditeljski tečaj za horjulskega sokola v Ljubljano. Nadučitelj Urbančič pa menda tudi ne bo več dolgo gospodaril nad pošto.

IZ KOZARIJ.

V naši vasi si skoro v vsaki hiši tako priljubljen gost. Vendar si od nas še tako malo poročal, zato prosim sprejmi teh par vrstic, v pojasnilo in spodbudo vsem dobro mislečim. Tukaj se je ustanovilo pred 8 meseci prostovoljno gasilno društvo z imenom Kozarje-Podsmreka. Le malo časa deluje, pa ima že 52 rednih in 66 podpornih članov. V tem kratkem času je društvo s svojimi in prostovoljnimi prispevki posestnikov napravilo že mnogo uspeha. Posnemanja vredni so kozarski fantje, ki so darovali običajna darila letošnjih predpustnih ženinov znesek 200 Din društvu. Društvo je tudi že naročilo brizgalno, ki bo prirejena poleg ročnega tudi na pogon električnega motorja in bo baje prva te vrste v Jugoslaviji. Tako upamo, da bo stvar dobro napredovala, pod geslom v čast božjo in bližnjemu v pomoč.

GORJE.

V letu 1923 so se postavila 3 nova znamenja ali kapelice ob cestah. Prvo je ob cesti iz Gorij v Krnico postavila družina Brtalinova v spomin padlemu edinemu sinu in sv. Juriju v čast. Drugo je v vasi Mevkuš. Postavili so ga vaščani s prostovoljnimi doneski in delom v čast sv. Florjanu in sv. Nikolaju. Tretje je pa ob cesti proti Mrzlemu studencu v čast Mariji pomočnici postavila družina Lenartičeva. — 23. decembra

(Dalje glej na naslednji strani spodaj)

je priredil Orel prvo akademijo, katera je dobro izpadla. — Bralno društvo je priredilo v tej sezoni 3 igre. Imeli smo tudi 2 društvena prosvetna večera z raznovrstnim sporedom. — 25. januarja je umrl Janez Kozelj, mlinar iz Grabča, naročnik Domoljuba, občinski odbornik, član in odbornik več naših društev. N. v m. p. — Vrše se tudi priprave za obzidavo novega pokopališča zunaj vasi na polju. Staro okoli cerkve je postalo premajhno. Ko skopni sneg, se bo takoj pričelo z delom, tako da bo v letošnjem letu gotovo. — To zimo se je tudi zvozilo veliko lesa iz gozdov verskega zaklada: iz Pokluka in Mužaklje, pri čemer imajo naši vozniki nekaj zasluzka v zimskem času, zraven pa tudi dosti trpljenja ljudje kakor tudi živina. Po nekaterih gostilnah si delajo pivci sami policijsko uro, dokler se jim ljubi. V tem oziru bi bilo potrebno nekoliko več reda in točnosti. — Občni zbor KZ se je vršil 27. januarja. Izvoljen je bil po večini stari odbor, članarina se je določila na 5 Din na družino. Po volitvah je imel g. Jakob Jan pouk o pravilni napovedi za osebno dohodnino.

SOSTRO.

V zadnjem Domoljubu št. 11 je bil objavljen iz Sostrega dopis, v kojem je med drugim naveden nesrečen pripetljaj, da je neki deček zalučal kamen, zadel 12 letno Ano Novak in ji izbil oko. Resnici na ljubo je pa treba povedati, da fante ni morda iz Dobrunj in ne iz Zadvorca, kakor bi bilo iz omenjenega dopisa sklepati, ampak iz Sostrega, kar pa je g. dopisnik pozabil omeniti.

STARI TRG.

Tukajšnje K. sl. izobraževalno društvo je priredilo na pustno nedeljo svetovnoznano burko ruskega pisatelja N. V. Gogolja »Revizor«. Igra je polna humorja in je vzbujala med gledalci obilo smeha in zabave. Lep utis pa so napravile tri krasne pesmi in sicer 1 mešani in 2 možka zbor. V prvi vrsti se zahvaljujemo marljivosti in požrtvovalnosti g. Smolika, čigar zasluga je, da se je tuk. društvo povzpelo do tako visoke stopnje. Prihodnja predstva obeta biti zelo pestra, ker se bo izvajalo več pevskih točk. Na svidenje.

METLIKA.

Naša župnija je bronasta. Tekom treh let smo namreč dobili v župno cerkev in v 6 podružnic 19 bronastih zvonov, ki vsi skupaj tehtajo 11.251 kg. Na pustno nedeljo so s kar največjo slovesnostjo posvečevali zvonove na Božjakovem in tako je zdaj le še ena podružnica in cerkev sv. Roka na mestnem pokopališču brez popolnega zvonjenja. Upamo, da jih tudi tu v doglednem času zaslišamo. Pa ne misli, dragi Domoljub, da se je naš kos Belekrajine naenkrat spremenil v bogato deželo, katera bi lahko zmogla ogromne stroške. Ne, pač imamo v vsaki soseski še res »jeklene« može, navdušene za »bronaste« glasnike časti božje in s slogo ter požrtvovalnostjo smo zacelili te težke rane krute vojne. — Župno cerkev imamo že od jeseni razsvetljeno z električno. — Tudi v dvorano »Hranilnice in posojilnice« smo bili ta predpust trikrat povabljeni. Enkrat so nas povabili k predstavi članice »Mar. družbe«, drugič »Orlic

in tretjič »Orlici«. Pravijo, da so se »Orlici« še najboljše odrezali. Res je bilo veselje gledati te pisane fantiče v novih krojih, ko so nastopali z deklamacijami, telovadbo in kratko igrico »Pijanec brk«. — Fantje se v tej dvorani večkrat zbirajo, le bolj malo jih je in vsi so iz okolice. Brez koristi to ne bo zanje. Se druge vebimo v svoje vrste.

NOVO MESTO.

Okrožje Kmetiskih zvez v Novem mestu je imelo 3. t. m. v Rokodelskem domu ustanovni občni zbor. Udeležba je bila lepa, zastopanih je bilo 11 krajevnih Kmetiskih zvez. Poslanec Nemanič je podal sliko političnega položaja. V širši okrožni odbor so bili izvoljeni: Načelnik Josip Nemanič, nar. poslanec; I. podnačelnik Anton Turk, bršljini; II. podnačelnik Josip Mihelčič, Vavpčja vas pri Semiču; blagajnik Franc Petrič, Prečna; preglednika: Josip Pust, Vrtrebne in Ivan Koželj, Mačkovec pri Dvoru. — Izvršilni odbor: Načelnik Al. Vovk, župan, Gotna vas; odborniki: Fr. Vovko, župnik, St. Peter; Ivan Strojini ml., Dol. Sušice; Jak. Planinšek, Dol. Kamence; Ant. Paulič, Brunice; Ant. Gornik, kaplan, Smihel; Ivan Kolenc, Gor. Globodol in Ivan Platisa, kaplan, Trebnje. — v smislu pravilnika se bodo vršile seje širšega odbora trikrat na leto, seje izvršilnega odbora pa vsak drugi mesec. Krajevne kmetijske zveze plačajo letno v okrožno blagajno eno tretjino članarine, vplačane po članih.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

Iz naše občine je pobegnil tajnik Gore in odnesel nekaj denarja. Takoj se je spočela vest, da je odnesel več občinskega denarja, in edo denar, nabran za zvonove. Vse to pa ni res; ugotovilo se je namreč, da je nepoštenjak odnesel le nekaj denarja od koroze, ki pa prav nič ne spada v občinsko skrb. Po pregledovalnih računov se je takoj ugotovilo, da so občinski računi docela urejeni, kakor tudi blagajna in po botnice. Zanimivo pa je to, da je beg Gorca tako okorajzil gotove ljudi, ki bi radi izkoristili to priliko in se prikopali do večje veljave v občini. Znani Rudl je prilezel zopet iz svojega kota, kamor ga je bila potisnila ljudska sodba, ker ga druga ni hotela, hodi po gostilnah, vihti svojo roko in kliče biriče nad župana, obeta preiskavo in vse najhuje. Isto širijo ostali trobentači po Prigorici in Dolenji vasi, ki spadajo pod predsedstvo Rudla. Ljudje se pa smejejo, ker vedo, da ves ta krk ni družega kot mila prošnja gotovih politikarjev, po županskem stolcu. Obeta jo namreč, da bodo župana odstavili, to pa zato, ker imamo samo v Prigorici 3 kandidate za župana. Zanimivo je tudi to, da je bil Rudl pobratim in najboljši prijatelj Gorca, sedaj pa baš on kliče žandarja na Gorca in glavarja na župana.

IZ TREBNJEGA.

»Moderni« svet tako rad zameta staro, a nikakor pa ne more opustiti pustnega norenja. Letos so pepelnično sredo prenašali iz slame narejeno človeško podobo in eden je naprej nosil veliko knjigo in nekaj žlobudral. Ne pišemo tistim ljudem, ki so vsake nesramnosti zmožni. Obračamo se do tistih ljudi, ki se imajo za verne, dostojne, da celo olikane, pa so temu pritrjevali s

tem, da so se smejali, ali pa še celo tem surovežem dar dajali. Bi bili vi zadovoljni, če bi vašim ali pa vam samim ena taka še-ma pogrebne obrede opravila mesto duhovnika? In sedaj odobravate, da se to pogrebno opravilo tako smeši! Sramota! Z gnojnico jih polijete! Pa ne mislite, da vam je te vrstice napisalo pero duhovnikovo. Ne! Dobi se še tudi kdo drugi, ki se mu tako ravnanje studij.

Iščem HLAPCA, poštenega, vajenega vseh kmetiskih del, v bližini Ljubljane. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista pod št. 1492.

Kmečko DEKLE, 35 let, pridna, poštena, 1440 trajne službe pri dobrih ljudeh, čeprav za manjšo plačo. Nastop lahko takoj. Naslov v upravi št. 1523

Naprodaj je NJIVA

5 mernikov posetve, 10 min. oddaljena od jezera. Pojasnila daje Marija Kunčič, posestnica, Mlino 30 — Bled — ako znamka za odgovor.

ČEBELARJI Prodaj 25 kranjčev-plemerjakov in čebelnjak za 64 eksp. panjev. — Janez VEHAR, Poljane nad Škofjo Loko.

Semenski OVES, GRAHORO in fraz. LUCERNO

dobite pri: FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 1238

Vajence ki se mislijo posvetiti izdelovanju SIRA sprejme Mlekarstva združenje na Vrbaški. Natančnejši pogoji za sprejem se izvedo pri predstojništvu Mlek. zadr. na Vrbaški

DRVARJEV več partij

rabi uprava ljubljanske škofije in plača za sekanje, brez spravila, od m³ 20 Din. — Za spravilo bi se dogovorili po izvršeni sečnji. Ponudbe je poslati direktno na upravo. Rabili bi pribl. 100 drvarjev.

Čebulček kupujemo. Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 881

PILE in RAŠPE!

Vsakovrstne porabljene pile in rašpe izvrstno popravila (nasekava) in tudi zamenja IVAN FIGAR, pilarski mojster, Ljubljana, Hrenova ulica št. 19.

VELIKA NOČ se bliža!

Za obleke — vsake vrste — kakor tudi za birmance, se kupa danes najbolje in najceneje

pri Ivanu SAVNIK v Kranju.

Cepljene trte vkoreninjene divjake in sad. drevesa nudi po konkur. nizki ceni Alojz Grabar, posestn. in trinar v Zagorici, p. Juršinci pri Ptuj. Za pojasnilo znamka! 1327

Lepa kokila 14 letna, za težko vožnjo, najbrž spet breja. se dobi poceni: Viktor KOMAN, Pri cerkvi št. 1, pošta Struže na Dolenjakem. 1337

Kmetiski konjski hlapec oženjen, s manjšo družino ali samec, se išče na sred. posestvo. Nastop takoj. Naslov: L. Vilar, pos., Dob p. Domžalah

»Hotel Slon« Ljubljana

Moderno preurejeno kopalnišče, restavracija in kavarna. Centralna kurjava.

GOSPODAR

Ati znate?

Kaj pa? Požlahtnjevati ali cepiti sadno drevje! Sedajle bo namreč najugodnejši čas za to važno sadjarsko opravilo in bi bilo prav škoda, ako bi se ne zanimali zanj. Saj ni res, da bi bila to kakšna umetnost! Oster nož imate, rafijevo liče dobite povsod prav poceni, cepilno smolo ste tudi že skuhal, cepiče ste narezali ali jih pa lahko še narežete — pa je vse skupaj. Pač, še nekaj je treba. Malo dobre volje, nekoliko ročne spretnosti in pa vedeti je treba, kako se to dela. Če še sami niste cepili, opazovali ste pa vendar že druge pri tem zanimivem poslu. Če pa ne, pa natančno pogledjte te slike, pa vam bo takoj jasno kaj in kako.

Slika 1. kaže, kako se cepi z dolago. Ta način uporabljamo samo tedaj, ako imamo tako debele divjake kakor cepiče.

Slika 1.

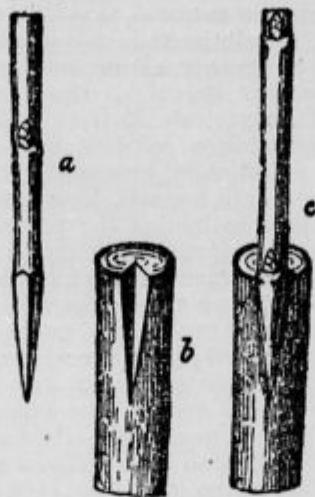
Slika 2. uči cepiti na sedjo. Za prst debeli divjaki se najlažje sedlajo. Te vrste cepitve se jako rade primejo, da le deloma pravilno odrezete cepič in divjak.

Slika 2.

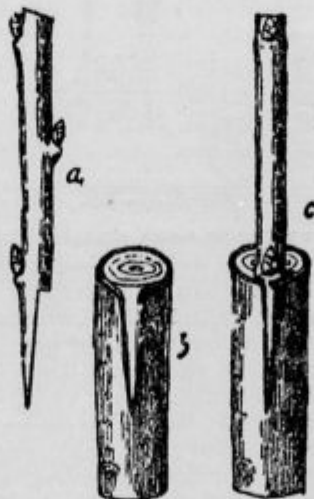
Na sliki 3. prav jasno vidite, kako cepimo v zarezo ali v žleb. Tu pa je divjak

lahko že precej debel. Cepič je jako lahko prerezati, težave pa dela zarezava v divjak. Kder ni prav nič vajen, naj pazi, da mu nož ne vpadne v prst.

Slika 3.

Slika 4. kaže pa najlažji način cepljenja, to je za kožo. Cepič se odreže kakor pri sedlanju, na divjaku pa prereži to kožo za par centimetrov v navpični smeri, zgoraj jo malo odlučite ter potisnite cepič za lub tako, da ga objame od obeh strani. Za kožo cepimo samo takrat, ko je drevje že muževno. Cepiči morajo biti do tje dobro shranjeni, da ne začno brstiti. Prvi trije načini se uporabljajo rano spomladi, preden drevje brsti.

Slika 4.

Nekaj zmigavate. Aha, že vem kaj vam ni prav. Vi znate cepiti samo v razkol ali precep. Tudi dobro! Jaz tega nisem omenil, ker že vsakdo zna in pa ker so drugi načini lažji in boljši. Pa tudi v razkol cepljeni cepiči se lepo primejo in zarastejo, ako je vse pravilno narejeno. Zlasti debele divjake radi cepijo v precep, ako ne znajo drugače.

Cepite pa, kakor hočete, na sledeča pravila ne smete pozabiti: 1. režite gladko! 2. Staknite cepič s podlago tako, da se zlag

kambij (to je plast pod kožo) cepiča s kambijem divjaka. 3. Trdno privežite cepič na podlago! 4. Skrbno zamažite rano, da se ne more sušiti in, da ne zaceja vanjo dežnica. Tri očesa na cepiču so dovolj, za silo zadostujeta tudi dve.

Navadno cepimo pri tleh ali pa v vrhu pa nikdar ne cepi v sredi debla.

Prav natančna in obširna navodila o požlahtnjevanju sadnega drevja najdete v knjigi: »Praktični sadjar«, ki jo dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani za 120 D.

Umetna gnojila za različne rastline.

Med raznimi hraninami, ki jih potrebujejo rastline, so za kmetovalca najvažnejše: dušik, fosforova kislina, kali in apno. Ostalih hranin, ki so sicer ravnotako neobhodno potrebne, je v vsaki zemlji dovolj, kajti rastline jih uživajo le v malih množinah. V večji meri so jim pa potrebne navedene štiri prvine, ki se s poljskimi pridelki odzamejo zemlji. Če teh ni dovolj, tedaj rastline ne morejo dobro uspevati in tedaj pravimo, da je zemlja izčrpana. Primanjkljaj na teh hraninah nadomestimo z gnojenjem s hlevskim gnojem in z umetnimi gnojili.

Hlevski gnoj ima v sebi vse štiri potrebne hranine, medtem ko vsebujejo umetna gnojila le po eno ali kvečjemu po dve. Niso pa vse rastline enako dovzetne za vse hranine: nekatere ljubijo dušik, druge so bolj hvaležne za fosforovo kislino, tretje za kali, vendar so jim pa potrebne vse vrste hranin, nekatere v manjši, druge v večji meri. Navadno pravimo, da potrebujejo žita v prvi vrsti fosforove kisline, ki da obilo klenega zrnja, v drugi vrsti dušika za razvoj klasja in slame. Krompir, pesa, koruza, sploh okopavine so bolj dovzetne za dušik in posebno za kali, ki vpliva ugodno na razvoj korenin in gomolja. Sočivnice imajo rajši fosforovo kislino in kali, pa tudi apno jim posebno prija.

Pri uporabi umetnih gnojil se mora vsak kmetovalec držati sledečih smernic: 1. Če hoče pospeševati raščo biljk, listov, torej rastline kot take, bo v prvi vrsti gnojil z dušikom. 2. Da dobi obilo klenega, dobro razvitega zrnja, bo rastline pognojil s večjo množino fosforove kisline. 3. Razvoj korenin in gomolja bo najlažje pospešil s kalijem. 4. Zemlje, ki so revne na apnu, in sočivnice potrebujejo apna.

Vsak kmetovalec, ki hoče uporabljati umetna gnojila, mora biti o teh glavnih načelih gnojenja dobro poučen in jih mora tudi upoštevati, če noče nesmotrno trositi denar za ta draga, četudi zelo uspešna gnojilna sredstva.

Gospodarska obvestila.

DNAR.

g Vrednost denarja 18. t. m.: lira Din 3.40—3.45, funt šterling Din 345—350, dolar (ček) Din 81.—, dolar (denar) Din 80.—, francoski frank Din 4.— (pred enim tednom samo Din 2.80), čehoslovaška krona Din 2.30—2.35, 10.000 avstrijskih kron Din 11.40—11.45, švicarski frank Din 14.10.

g Zadnje 3 in pol milijona zlatih kron, ki so nam pripadle po likvidaciji avstro-ogrške banke, so spravili v »Narodni banki« v Beogradu.

CENE.

g Položaj na vinskem trgu je neizpremenjen. Nekaj kupčije je le za domačo potrebo. Posebno vina iz vinogradov, ki se nahajajo blizu mest, gredo precej lahko v denar. V Sloveniji so cene nespremenjene. V zagrebški okolici se pa trgujejo nova vina po 2.50 do 5 Din za liter po moči, stara vina po 8 do 15 Din za liter. Cene novemu vinu v varaždinski okolici se suhejo med 3.50 do 6 Din za liter. V okolici Vršca se prodajajo 12 do 13 odstotna vina po 5 do 8 Din za liter, južnodalmatinska vina po 3 do 4 Din, severnodalmatinska vina po 2.50 do 3.50 za liter.

g Cene kožam in usnju. Sirove goveje kože najdejo težko kupca, vendar cene niso znatnejše padle. Cene telečjim kožam so se uvrstile. Stanejo: bosanske kože 13 do 14, lahke različne 14—15, srednje različne 16 do 18, preko 30 kg težke 21 do 23, telečje 33 do 35 Din za kg. Radi pomanjkanja denarja se tudi usnje malo kupuje.

g Cene umetnim gnojilom in vinogradniškim potrebščinam. Cene se v glavnem niso spremenile. Povprečno stanejo: apneni dušik 320 do 330 Din, 12 do 15 odstotni kajnit 70 do 75 Din, 17 do 18 odstotna Thomasova žindra 160 do 180 Din, 10 odstotna kalijeva sol 160 do 165 Din, 16 odstotni superfosfat 130 do 140 Din za 100 kg, modra galica 10.50 do 11, žveplo 3.25 do 4.50, natrijev trisulfat 7, galun 6, rafija 10 do 11 Din za kg.

IZVOZ IN UVOZ.

g Napredovanje izveza jaje. Po statističnih podatkih za zadnja štiri leta se je izvozilo leta 1920 294 vagonov jaje v vrednosti 30 milijonov Din, leta 1921 1234 vagonov v vrednosti 146 milijonov Din, v letu 1922 1338 vagonov v vrednosti 237 milijonov Din in leta 1923 1724 vagonov v vrednosti 538 milijonov Din. Jajca so terej postala važen izvozni predmet naše države.

g Proti uvozu italijanskih vin. Prve proteste proti uvozu italijanskih vin v naše kraje sta vložili občini Adlešiči in Tribučo.

RAZNO.

g Fond za pogozdavanje. Ministrstvo za žume in rude je ustanovilo poseben fond za pogozdavanje. Dosedaj je bilo izplačanih za pogozdavanje okoli 3 milijone Din.

Vsa čast gospodinjam, ki zahtevajo pri trgovcu odločno domaš izdelok »Pekatelec. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Dam takoj v najem HIŠO

8 3 sobami, kletjo, hlevom za 8 živine, z večjim sad. vrtom, dalje travnik s kozolcem in njivami. Vsa zanjla je skupna z vrtom in hišo. Zglasiti se je pri: Franc Repanšek, Loka št. 27 pri Mengšu.

Halo!

Halo!

MIHA: Tone, ali pojdeš v Motnik na sejem? — TONE: Treba je, da bi šel, a dela imam toliko, da ne vem, kaj bi storil. — MIHA: Jaz pa pojdem po usnje k Perkotu. — TONE: Tudi jaz pojdem, ali rajše v Lukovico; nameravam pri Perkotu boks in drugo USNJE kupiti. — MIHA: Saj Perko v Lukovico na sejm ne hodi. — TONE: Ali nisi slišal, ko je pred cerkvijo klical: Kdor boče svojo družino dobro obuti, naj kupi usnje na sejmu v LUKOVICI, MOTNIKU, METLIKI in na RAKEKU

na stojnici Franc Perko.

GOSPODINJA

Popravljanje raztrganih nogavic.

Vselej ne moremo zamašiti raztrganih nogavic. Včasih je že luknja prevelika, ali nimamo toliko časa, ali morebiti ne primerne bombaža (pavole), zlasti pri tankih kupljenih nogavicah. Zato se je že marsikatera gospodinja odločila, da zašije nogavice z vstavljenimi krpami, ki jih dobi od starih, nerabnih nogavic. Navadno se strga najprej peta in kapica (na prstih). Za to dvojje lahko prirežeš primerno krpo in jo prišiješ na raztrgano mesto z mehko, tanko nitjo, ki je pa ne smeš zategvati, da se ti pri oblačenju nogavice takoj ne raztrga, ker je prenapeta. Šivaj pa le precej gosto z rebnimi vbodi, da se pletenina, ker je prirezana, ne prične parati. Ako nimaš starih nogavic, kjer bi dobila krpe, lahko porabiš za to tudi primerne kose drugega blaga.

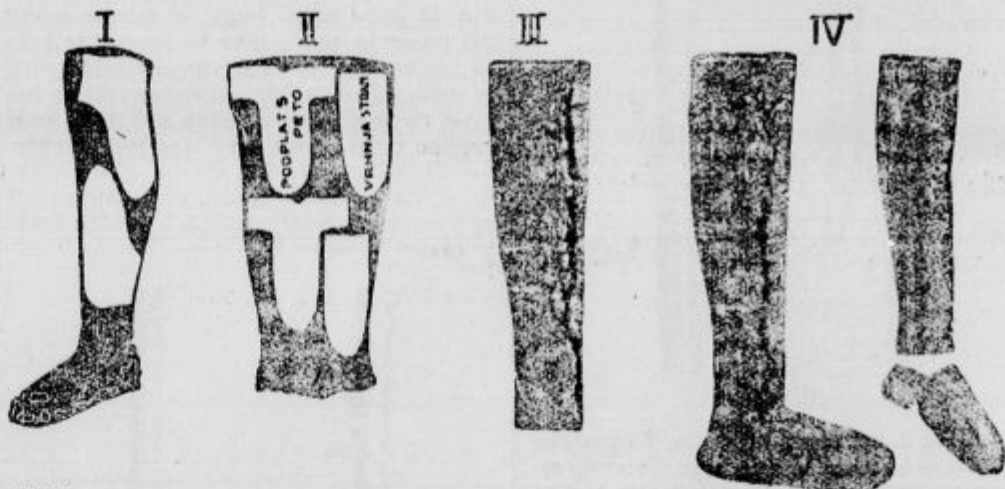
Kadar pa so nogavice raztrgane po vseh stopalih, je najbolje, da odrežeš nogavico nad peto stran, odrezano stopalo pa

vih stopal. Pri tem načinu popravljanja sešiješ na enak način kakor prej podplat in vrhnji del stopala ravno ob straneh noge, potem, ko si že peto ravno zadaj po sredi sešila. — Na ta način si pripraviš druge vrste stopalo.

Tretje vrste stopalo pa si prikrojiš tako, kakor kaže slika III. Tukaj gre šiv ravno čez prste in čez peto. Šivati je treba kakor prej omenjeno: narobe, nalahno, s tanko in mehko nitjo, razgrniti šiv na dve strani in pripeti ga narazen s prednjimi vbodi. Slika IV. kaže, kako sestaviš (in seveda tudi sešiješ) gornji del nogavice in stopalo ter kako izgleda izgotovljena nogavica. Tudi tu moraš šiv prišiti na obe strani, da se ne zgrbi in potem ne tišči.

Kateri način popravljanja si izbereš, je odvisno čisto od tebe. Prvi način, se zdi, je najprikladnejši, ker je najbolj po nogi. Vsi trije načini pa dajo iz 3 parov raztrganih nogavic 2 para celih.

Z malim trudom lahko odstraniš s svojega gospodinjsva velik znak zanikarnosti, za kar že od nekdaj veljajo raztrgane noga-

rabiš kot vzorec za nova stopala, ki jih prirežeš iz gornjega dela kakšnih starih nogavic. To storiš lahko na sledeče tri načine.

Pri prvem načinu položiš odrezano stopalo, kakršno je, na gornji del nogavice, ki jo misliš razrezati za krpe. Slika I. ti kaže, kako moraš to storiti. Kakor vidiš, je novo stopalo treba sešiti le čez prste na vrhnji strani noge, podplat pa ni sešiti, kar je posebno važno, da ne tišči. Ko sešivaš stopalo, moraš predvsem gledati na to, da šivaš na narobni strani, z mehko, a močno nitjo, da ne zateguješ, da potem šiv razgladiš in ga pripneš narazen z lahimi sprednjimi vbodi (hehtanje). To je ene vrste stopalo.

Kako si prikrojiš druge vrste stopalo, kaže slika II. Gornji del nogavice, ki je namenjena za krpe, je tu prerezan, kakor tudi staro stopalo, ki je vidiš razprostrto v dveh delih: podplat s peto in vrhnji del. Ako je morebiti stopalo preveč raztrgano, da ga ne moreš polagati kot vzorec na krpo, si po tem starem stopalu prireži iz papirja vzorec, ki ga, ker je po velikosti tvoje noge, sploh vedno lahko rabiš za prirezovanje no-

vico; zato ti to delo prav toplo priporočam.

Vsekakor pa lahko nogavice svoje in svojih tudi varuješ s tem, da skrbiš za gladko notranjščino čevljev, za večkratno umivanje nog, zlasti, če naglbajo k potenju in za pravočasno in pravilno rezanje nohtov.

VRTNARSTVO.

Zelenjadni vrt poleg hiše, je poleg potrebnega in koristnega tudi v kras hiši in domu. Urediti ga moramo tako, da se potrebno in koristno z lepim spaja. Grečice, katere nasejemo ali nasadimo z različnimi zelenjavami, posujmo ob robeh s pisanim cvetjem. Vrtno cvetje potrebujejo veliko manj nege kot kakršnakoli zelenjad. Hivalne so ti, če jih vedno zalivaš in očistiš plevela. Razločujemo pa pomladno, poletno in jesensko cvetje.

Letošnja dolga, mrzla in kruta zima se kar ne more posloviti od nas. Na trknje težko zaželjene pomladi se noče oglasiti s prijazno besedico: Pridi! Upamo pa zatrdno, da mlada sveža moč premaga staro iz-

rabljenko. V zahvalo, da smo jo toliko časa trpeli med seboj, pa naj nam obljubi, da ne bo hodila vasovat v zgodnjih jutranjih urah s svojim mrzlim srebrnim spremstvom. Odšla boš in delo na vrtu se bo začelo. Kakor hitro se zemlja toliko osuši, da bo mogoče lopatiti, kopati in popraviti gredice za vsakovrstno zelenjad, pa bomo začeli s spomladansko setvijo in saditvijo. Proti mrazu neobčutljive so tele zelenjadnice: rumeno korenje, petršilj, zelena, čebula, berivka, zgodnji grah, redkvica, zgodnji ohrovt in zelje.

Za vrtno setev pride v poštev le rumeno, ne debelo in kratko korenje. Seme je kocasto in rogovljasto, zato se rado sprime v manjše in večje klobučice. Te klobučice je treba razdrobiti z rokami. Da ne boš pregosto sejala, pomešaj seme s pepelom ali pa z drobnim peskom. Korenje ozeleni šele čez 40 dni, če pa seme namakaš dva do tri dni v mlačni vodi, ti bo preje vskalilo. Petršilj in zelena tudi ozelenita šele čez 40 dni. Nasej sezna pomešano s pepelom ali drobnim peskom na pripravljeno gredico. Peteršilj ni izbirčen za prst. Obnese se ti v vsaki vrtni zemlji, ki ni pretežka in je dobro zrahljana. Pletev in okopavanje mu ugajata.

Čebula. Čebula zahteva lahko in dobro pognojeno zemljo, dosti zraka in solnca. Čebuljčke nasadi pištvo 20 cm vsaksebi. Pridno okopavaj, v suši zalivaj, in odstranjuj plevel. Pri sajenju je najvažnejše to, da sadik pregloboko ne nesadiš. Iz globoke vsajenitve čebulčkov ne bo debelo čebule.

Berivka ali mlada solata. Na solučno gredo nasej seme kake poietne solate. Kakor hitro naredi nekaj lističev, se začne nabirati za rabo in odtod ime berivka. O vrtni solati, ki jo je veliko vrst, prinese petaržen opis ena prihodnjih številk Domoljuba.

Zgodnji grah. Grah prospeva v vsaki vrtni zemlji. Polaga se v 6—7 cm globoke brazdice, ki naj bodo 30 cm vsaksebi. Med kalitvijo se vzdigne, zato pa ga je treba potlačiti z motiko ali pa pohoditi z nogami. Ko je grah 15 cm visok, se mora okopati in osuti. Vsaki rastoči vrsti se nasadijo veje za oporo. Grah se sadi v presledkih 4 tednov do konca malega srpana. Graha je več vrst. Izluščena zrna se uživajo, dokler je zelen, pa tudi posušen se rabi pri kuhi. Sladkorni grah se uživa v stročju in ima nagrbčaneno zrnje.

Redkvica. Mesečna redkvica imenovana. Redkvica je zelo priljubljena radi svojega prijetnega rezko nežnega okusa. Uživa se surova pa tudi pripravljena kot špinacea. Naseje se redko in zahteva rahlo, dobro pognojeno zemljo. Namakati se mora prav pridno. Vrcične ne prenese, zato se mora sejati samo spomladi. Po obliki je okrogla, ploščata ali podolgasta. Seje se v presledkih 3—4 tednov.

Zgodnji ohrovt in zelje. Za rani in srednji ohrovt in zelje se odgojijo sadike v topli gredi ali gnojaku. Zemljo zahteva dobro pognojeno. Kako se sadi, bom popisala v eni prihodnjih številk Domoljuba.

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

IZOBRAZBI

Katoličani in katoliško časopisje.

Ob priliki letošnjega 30 letnega obstoja tirolskega časopisa »Ljudski glasnik«, je dejal škof dr. Sigmund Waitz v siavnostnem govoru med drugim tudi tole: Kdor je brezbrizen nasproti katoliškemu časopisju, ta nima nobenega emisa ne za večnost in ne za potrebe svete Cerkve. Pisati za katoliške časopise je ravno toliko, kot biti dušni pastir. Kdor to dela, pomaga ljudem, da bodo lažje obetali ob sodnem dnevu, pomaga ljudem, da bodo večno srečni. Zakaj naloga katoliškega časopisja je ta, da ljudje preživijo vsako leto kot cerkveno leto. Zgodovina narodov je zgodovina cerkve in narod, ki ne živi več s Cerkvijo, tak narod propade. In kadarkoli dobro časopisje polaga v srce narodov duha cerkve, vselej jim daje s tem nove življenske moči. So zaveda tudi časopisi, ki so napram cerkvi popolnoma brezbrizni, brezbrizni nasproti vsaki verski stvari — toda o njih velja beseda svetega pisma, da so slepilo, s katerim hudič omamlja svet. Če ta je časopisje, ki je samo brezbrizno napram veri, tako kvarno, kako pogubno je šele ono časopisje, ki cerkev napada s satansko hudobijo.

Katoličani nimajo torej sveto dolžnost, da brezbarno in še bolj veri sovražno časopisje povsod in vselej odklanjajo.

Le čemu!

Lepo je napisal zadnjič v Domoljubu tisti Jče, ki jo šel s starim Svečanovim očetom na orlovske akademije.

Svečanov oče ne razumejo, čemu to prekučevanje. Jaz jim nič ne zamirim, ker imajo že sedem križev na pečih in osmega

Kuhanje.

PRIJUBLJENI KROMPIR.

Skuhaj bolj droben, opran krompir, kuhanega ocedi, lupi ter ga nareži 2 prsta visoko skledo, v kateri ga misliš dati na mizo. Nato ga osoli, zabeli z ocvirki, nakar nareži zopet krompirja, ga osoli in za beli. To ponovi še enkrat, nato ga postavi v pečico za četrto ure, nakar ga s kako drugo prikuho postavi na mizo.

OREHOVA TORTA Z ŽGO.

Stepaj v kotliču na ognju v vroči vodi 6 jajc in 13 dkg sladkorja toliko časa, da se začne nekoliko peniti in je mlačno; potem imej še četrto ure na hladnem, da se zgosti in ohladi; prideni drobno zrezane limone lupine, 14 dkg moke in 5 dkg drobno zrezanih orehov. Zmes stresl v pomazan, z moko potresen model in jo peči v srednje vroči pečici 20—30 minut. Pečeno in ohlajeno torto ploskoma prereži in namaži v sredi z mezgo, po vrhu jo potresi s sladkorjem ali jo pomaži tudi po vrhu z mezgo. prav pridno tešjejo. Zamerim pa tistim šte-

vilnim mladim gospodarjem in zlasti fantom, ki tudi vprašujejo: »le čemu« kadar vidijo Orle, da telovadijo ali se zbirajo na fantovski večer ali prirejajo javen nastop ali akademijo. Ne vprašujejo samo »le čemu« celo izsmehujejo se nad Orli, celo zabavljajo in psujejo, celo nagajajo, kjer morejo. Delajo se silno pametne, Orle pa smatrajo za neumne. Modrujejo, kako bi svet pripravili, pa sedijo v gostilni, držijo roke križem ter zapravljajo čas in denar.

Take zabavljače bi jaz vprašal, le čemu držite roke križem, ko ste mladi in bi lahko marsikaj pametnega naredili! Le čemu zabavljate nad one, ki delajo in se trudijo za svojo vzgojo in izobrazbo ter za vzgojo in za izobrazbo drugih fantov, pa za ugled fare! Le čemu sedite v gostilni in delate, tlako birtu, vi podložniki kralja alkohola! Le čemu ne uvidite, da je za nas slovenske fante sramota, ko se še vedno postavljamo s pretepom, ponočnjaštvom in popivanjem, mesto da bi se postavljali z izobrazbo, lepim nastopom in olimki, kot se Orli! Le čemu tudi Vi ne pristopite in pomagajte pri tem koristnem delu, ko delavec tako manjka in ko bi sami imeli največ koristi od dela! In še veliko »le čemu« bi vam zastavil!

Ko sem bil l. 1920 kot dobrovoljec v Vladivostoku (vzhodna Azija), smo tam priredili v stadionu mednarodne tekme v lahki atletiki. Najrazličnejši narodi so se udeležili tekem; med njimi tudi Kitajci in Japonci. Kljub temu smo Jugoslavlani tudi šli v tekmo in smo pri vseh točkah dobili prav lepe uspehe, pri metanju krogle na daljavo pa smo bili prvi in smo za cel meter potolkli Amerikance. In tudi, ko smo vlekli vrv, se je le premetenosti kitajskih mornarjev posrečilo, da smo ostali na drugem mestu. Naše vselej je bilo veliko in z navdušenjem smo peljali naše zmagovalce po ulicah Vladivostoka. Kdo so bili ti zmagovalci? Največ visoki krepki Bošnjaki, in zakaj? Vidite, v Bosni imajo nekaj zelo dobrega: malo gostilen in vso zabavo izven gostilena, največ v ljudskih igrah. Bosanski fantje se zabavajo v nedeljo ali praznik s tem, da vzamejo težak kamen in se skušajo, kdo ga bo najdalj vrgel. To je njihova priljubljena igra »kamen z rame«.

Cel svet govori te dni o Norvegih, ki so zmagali pri olimpijskih tekmah v smučanju. Zakaj je med vsemi velikimi narodi ravno mali norveški narod odnesel prvenstvo? To je pri njih narodna zabava, to je narodni ponos. Učimo se od drugih, iščimo si boljše in koristnejšo zabavo nego je alkohol in gostilna, delajmo za čast naroda in ne za njegovo sramoto! Orli nabirajo za Stadion, pomagajmo jim! Orli telovadijo in se izobrazujejo, pridružimo se jim!

Književnost.

NOVA KNJIGA

Je izšla z naslovom »Z naših gor«, zbirka povesti, ki jih je spisal tudi Domoljubovim bralcem znani pisatelj Pavel Perko. Povesti

so vzete večinoma iz kmetiškega življenja. V uvodu se g. pisatelj obrača naravnost na slovensko ljudstvo in pravi: »Ljudstvo slovensko! Opazoval sem Te in Te nosil v srcu mnogo let. Hotel sem Ti pogledati v dušo, poseči sem Ti hotel prav do jedra. Pregledal sem po naših gorah in se z gorâ dolci ozrl tudi po dolinah. Kjer se mi je nudila slika, vredna, da se ohrani, sem si jo ogledal, očistil jo prahu in jo shranil za spomin. Tako je nastala knjiga, ki nama bodi sedaj ogledalo, v katero hočeva pogledati Ti in jaz. — Torej ljudstvo slovensko, poglej se v tem ogledalu, to se pravi: Nesi na pošto 26 Din s prošnjo, da ti jih poštar pošlje na naslov: Tiskarna Anton Slatnar v Kamniku. V par dneh dobiš po pošti knjigo, ki šteje 200 strani in ima spredaj pisateljevo sliko. Knjiga je opremljena tako lepo, da dela čast ne le pisatelju, ampak tudi tiskarni. Za letošnje pirhe si ne moreš želeti kaj lepšega. Našim knjižnicam bodi še posebej priporočena.

V vsako hišo ‚Domoljuba‘!

Ima bolečino v obrazu? V celem telesu?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Potrebuješ li dobrodejno in okrepujoče mazilo?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Ali želiš najboljšo za negovanje zob, kože, glave?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Ali želiš dobro domače in kozmetično sredstvo?

Uporabljaljaj Elza-fluid!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja, kakor francosko žganje. — Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš

**to je najboljšo,
kar sem kedaj okušal!**

Iščite Elzafluid v vseh tozadevnih poslovalnicah, vendar pa zahtevajte pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročite naravnost, stane s pakovanjem in poštnino, če se pošlje denar naprej ali po povzetju

3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev
12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice 85 dinarjev
24 dvojnatih ali 8 specialnih steklenic 151 dinarjev
36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 4 in 6 Din; Elza-mentolni črtniki 7 Din; Elza-švedska tinktura za želodec — Din; Elza-začrtniki prsni in kašeljni sok — Din; Elza-ribje olje 20 Din; Elza-voda za usta 12 Din; Elza-kolonska voda 15 Din; Elza-šumski miris za sobo 15 Din; Glycerin 4*80 in 18 Din; Lysol, Lysoform 25 Din; kineski čaj od 2 Din dalje; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica 15 Din; Elza-mrčesni prašek 10 Din, strup za podgane in miši 8 Din. Za primot se računa navojnina in poštnina posebej.

Na te cene se računa sedaj 10% doplačila.

Pisma naslovite natančno na Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzstr. št. 16, Hrvatsko.

LISTEK

Kaznovani uboj.

Enrika Handel-Mazzeti.

(Dalje.)

Hiša, v kateri je stanovala vdova Lenc, je stala blizu cerkve. Bila je stara in je imela majhna okenca. Nad vhodnimi vrati je visela črna deska z izpranim napisom: Viljemina Oberholzer, šivilja.

Po ozkih stopnjicah, skozi hodnik, poln raznovrstne šare, je dospel Moric v mračno izbo, kjer je sedela pri šivalnem stroju starejša oseba. Vprašal je po vdovi Lenc. Stara ženska — bila je to grbasta Mina — se je ponudila z mnogimi pokloni, da jo gre iskat. Rekla je, da je na vrtu in da obeša perilo. Milostljivi gospod naj bi potrpel za trenutek.

Ko je odhitela, je hodil Moric po ozki sobi gori in doli. Kmalu je zaslišal iz vrta dvoje ženskih glasov. Prvi je bil glas šivilje, drugi, trd in zamolkel, pa je bil očividno glas vdove Lenc.

Kmalu se je Mina vrnila in z veliko zgovornostjo opravičevala svojo sestanovalko, češ, da je tako boječa, da jo mora skoro privleči, če pride kak tuj človek.

Za staro šiviljo je vstopila vdova Lenc. Moric jo je premeril s hitrim pogledom in je takoj vedel, da še boleha njeno srce na rani, ki jo je prizadejal pred leti njegov oče. Bolečina jo je naredila trdo. Med obrvmi je imela one gube, ki jih zarezje v mlado obličje bolj divji srd kot bolečina. Okoli ostrih ustnic ji je igrala odbijajoča, skoro zaničljiva poteza.

Vsled tega izraza je aristokrat začutil, kot bi dobil klofuto po obrazu. To žensko prositi? To žensko peljati h krivemu očetu? Ko bi oče ne prosil tako iskreno!

»Kaj želite?« je vprašala. Delala se je, kot da ima opraviti nekaj pri šivalnem stroju in je obiskovalca komaj pogledala. »Nimam mnogo časa.«

»Oprostite, da vas nadlegujem,« je začel Moric z zamolklim glasom.

Komaj pa je odprl usta, se je žena zdrznila in stopila korak nazaj.

»Prišel sem,« je nadaljeval, »z neko prošnjo. Jaz sem —.«

Obotavljal se je. A vedela je že. Najprej v njegovem glasu in nato, ko ga je pogledala, v njegovem obličju je spoznala onega, ki je pred šestimi leti sesul njeno ubogo srečo v prah. Dvoje rdečih peg se je pojavilo na njenih shušanih licih, prišla se je za vrat, zakaj prav do tam je čutila biti srce.

»Vi ste Roitov sink je hripavo izustila. Prikimal je. Trenutek je stala mirno. Nato pa je rekla, držeč prst na suhih, trepetajočih ustnicah.

»Vi — gospod! Veste li, kaj se je zgodilo pred šestimi leti? In si upate priti sem? Da, nikakega sramu nimate! Nič srca in nič sramu nimajo,« se je obrnila h grbi Mini, ki se je nekako bolešno zasmejala. »Njegov oče je uničil mojega moža in njega ni sram priti sem... Po kaj ste prišli? Ste

prišli naročit mogoče novo Jopico s trakovi in čipkami za gospo mater?« Hripavo se je zasmejala. »S trakovi, rdečimi kot je bila kri mojega Jožeta?«

»Toda Marijal! Toda Marijal! Tako govorjenje!« je tarnala Mina — »milostljivi gospod, prosim, oprostite —.«

»O moj Jožet!« je zakričala vdova. »Vrnite mi mojega moža!« Zakrila je obraz z rokami in bridko zastokala.

Samo kratek čas je obstala tako. Ko je Mina, jokajoč in nevedoč, kaj bi storila, hotela položiti roko nanjo, je pahnila starko od sebe, se vzravnala, stopila trdo pred mladega Roita in vprašala mirno kot prej: »Kaj hočete od mene?«

Moric ni bil ponosen, ampak zelo občutljiv človek; po sprejemu, ki ga je tu doživel, mu je rekla njegova vest, naj jo pusti z njeno boleščjo samo in naj svojo nezmanjšano nese domov. Ko bi ne bil njegov oče, ki je prosil, naj pripelje to žensko, kot prosi umirajoči za rešilno pijačo!...

Naj bo! Vse hoče storiti; uspeh zavisi od božje volje.

»Gospa,« je rekel tiho, »ali bi hoteli iti k mojemu očetu? Bolan je in vas želi.«

Smehljal je šinil preko njenega obličja. Hipoma se ji je posvetilo: starega muči vest in zato jo zahteva. Dobra naj bo z njim, in mu mogoče celo reče, da mu ničesar ne očita. Da, to jel Najrajši bi zavriskala. A vzdržala se je.

»Tako?« je rekla mrzlo. »Kaj mu pa je? Vem, kaj mu je. Zblaznel je, Bog ga je kaznoval — Bog!« je vendar zaukala — »hvala ti, da si ga kaznoval!«

»Ko bi ga videli, kako trpi —«, je povzel Moric.

»Nisem rahločutna,« je rekla zaničljivo. Videla sem hujše stvari. Videla sem svojega Jožeta ubitega... Ali ste kaj pomislili, kaj me prosite? Jaz naj grem k vašemu očetu! — Da — ha!« Odločno je udarila z ного. — »Šla bom. Rekla mu bom: Ali se še spomnite mojega moža. Kako je padel, kako je ležal s krvavo glavo in je doktor rekel: mrtev je, mrtev? — Sedaj je tudi vaša glava razbita in vam noben zdravnik ne more pomagati, — morilec, Bog te je kaznoval!«

Po kratkem odmoru je Moric s povzdignjenim glasom rekel:

»Sam ve vse to, ni mu treba praviti. Meni ste to povedali in mi s tem prizadel več boli, kot bi jo njemu. Naj to vašemu srdcu zadostuje in bodite z njim usmiljeni. Pregrešil se je nad vami — nočem tega olepševati — sedaj je bolan mož, bolan na telesu in na duši, z eno ного v grobu; pomislite na to, prosim vas in odpustite mu!«

»Odpustiti?« je rekla vdova in obrnila od njega glavo h križu, ki je visel v kotu sobe. — »Ne! Mogoče mu odpusti Bog — jaz mu ne odpustim. In če sedaj hočete, da grem k njemu in govorim z njim — bom storila to; toda ničesar drugega kot to mu ne morem reči.«

Dočim je žena tako govorila, brez strasti, toda z odločnostjo človeka, ki si je v

»Svoji stvari popolnoma na jasnem, so se odprla vrata izbe in priskakljajo je notri plavalaso dekletce šestih let z šolsko torbico na hrbtu: »Mamica, dober dan!« Ko pa je zapazila tujega gospoda, je v zadregi obstala, držeč prst v ustih.

»Marija, pridi sem,« je rekla vdova. »Vidite gospod, to je moj otrok. In če bi vaš oče kdaj pozabil, kaj je meni storil — to, kar je zagrešil nad otrokom, je greh, ki vpije do neba, do sodnega dne.«

Moric ni ničesar odgovoril. Vzel je klobuk, pozdravil in odšel.

Ko je zapustil sobo, je rekla Marija k Mini, ki je ves ta čas stala pri oknu. »Prosim, odpri vrata — stopnice so temne in lahko bi padel.« (Dalje prih.)

Duh v Kentervilu.

(Angleška pripovedka.)

»Kaj pa naj bi storil,« je rekel duh malodušno; »dandanes je zelo težko dobiti prave krvi, in ko je začel vaš brat odstranjevati madež, tedaj res nisem uvidel, čemu ne bi vzel vaših barv. Kar se pa tiče posebnosti barve, je to stvar okusa; Kentervilci imajo n. pr. modro kri; še bolj modro imajo Angleži; vem pa, da vi Amerikanci ne daste nič na to.«

»O tem pa ne veste prav ničesar, in najbolje bi bilo, da odpotujete in izpopolnite svojo izobrazbo. Moj oče bo presrečen, da vam lahko izposluje prost prevoz in vam na carinarni ne bodo delali težkoč, ker so vsi uradniki demokrati. Če boste kdaj v New Yorku, vam jamčim, da boste imeli velik uspeh. Poznam nebroj ljudi, ki bi dali tisoč dolarjev, da bi imeli kakega starega očeta in neskončno več bi še dali za družinski strah.«

»Mislim, da bi mi v Ameriki ne uga-jalo.«

»Najbrž zato, ker nimamo nikakih razvalin in starin,« je rekla Virginija zbadljivo.

»Nikakih razvalin? Nikakih starin?« je odvrnil duh. »Saj imate svoje pomorstvo in svoja pravila medsebojnega občevanja.«

»Lahko noč; sedaj grem k očetu in ga bom prosila, naj da dvojčkoma posebej še osem dni počitnic.«

»Prosim, ne pojdite gospodična Virginija,« je zavpil duh; »tako zapuščen sem, tako nesrečen, in ne vem, kaj naj storim. Samo spal bi, pa vendar ne morem.«

»To je neumno! Pojdite kar v posteljo in ugasnite luč. Včasih je tako težko ostati buden, posebno v cerkvi; toda če je treba zaspati, pri tem vendar ni nikakih težkoč. Še celo mali otroci znajo to, in vendar niso pametni.«

»Že tristo let nisem nič spal,« je rekel duh žalostno in Virginijine ljube modre oči so se na široko odprle v brezmejnem začudenju, »že tristo let nisem spal, in tako truden sem.«

Virginija je postala hipoma popolnoma resna in njene male ustnice so se tresle kot dva rožna listka. Stopila je bliže k njemu, pokleknila poleg njega in mu gledala v stari, grozni obraz.

»Ubog, ubog duh,« je govorila tiho, »nimate nikakega prostorčka, kjer bi lahko spali?«

»Tam daleč, preko teh gozdov leži majhen vrt,« je rekel duh s sanjavi glasom. »Tam raste visoka trava, tam cveto veliki beli zvezdnati cvetovi trobelike, in slavčki pojo vso noč. Vso noč pojo, mrzli, srebrni mesec sije in vrba žalostinka razprostira svoje široke veje preko spečih.«

Virginijine oči so se zalile s solzami in zakrila je obraz z rokami.

»Vi menite vrt smrti?« je zašepetala.

»Da, smrt. Kako lepa mora biti smrt. Ležati v mehki rjavi zemlji, dočim se giblje nad nami visoka trava in prisluškovati v tišini. Nikakega večerja, nikakega jutri. Pozabiti na čas in življenje, počivati v miru! Vi mi lahko odprete vrata smrti, zakaj na vaši strani stoji ljubezen, in ljubezen je močnejša kot smrt.«

Virginija je trepetala, mrzla groza jo je spreletela in nekaj minut je molčala. Kot strahotne sanje se ji je zdelo vse skupaj. Tedaj je duh zopet izpregovoril in njegov glas je zvenel kot stokanje vetra.

»Ali ste brali staro prerokovanje na oknu v knjižnici?«

»O, kolikokrat,« je zaklicala mlada deklica, »prav dobro ga poznam. Zapisano je s čudnozavitiimi, okrašenimi črnimi črkami in je težko čitljivo; samo šest vrstic je:

Ko zlato dekle doseže to pridobitev, da leže na grešna usta molitev; ko mandljevce suhi bo cvetje zlatilo, ko dete nedolžno solze bo rosilo tedaj se bo pokoj nad hišo razlil, in mir se naseli vam v grad v Kentervil.

»A ne vem, kaj naj to pomeni.«

To pomeni: da morate zame jokati nad mojimi grehi, ker jaz nimam solz; da morate moliti zame za mojo dušo, ker jaz nimam vere in potem, če ste bili vedno dobri in nežni, se me bo usmilil angel Smrti. V temi boste videli strahotne pošasti, vaše uho bo slišalo grozne stvari, a nič hudega se vam ne bo zgodilo, zakaj napram nedolžnemu otroku so vse peklerske sile brez moči.«

Virginija ni ničesar odgovorila in duh je obupan vil roke ko je gledal na njeno sklonjeno glavo. Hipoma pa je vstala, vsa bleda, a njene oči so žarele.

»Ne bojim se,« je rekla odločno, »prosi ti hočem angela, naj se vas usmili.«

(Dalje prih.)

V nobenem gospodinjstvu naj ne manjka knjige »GOSPODINJSTVO«. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. S. M. Lidvina Purgaj. Knjiga obsega 156 slik. Zdravstveni del spisal dr. Fr. Dolšak. 40 Din. Dobi se v Jugosl. knjigarni v Ljublj.

OSTANKY
le češkega manuf. blaga, cefirja, platna, šifona, delena, mleka, liskanih, tkanin
za linarjev
OSTANKI so 6 do 10 metrov dolgi.
Po povzetju neirankirano pošilja
Josip Řehák
tvornica Červený Kostelec, Čehoslov.
Filijalka ZAGREB, poštni predal 234.
Popolne opreme za NEVESTE. — Laneno blago. — Brisače in prti, damast, batist, šifon. — TKANINE in drugi predmeti.
Vzorci brezplačno pošljemo.

Združene opekarne d. d. Ljubljana

Telefon 733.

Telefon 733.

naznajo, da so otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst OPEKE lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljub. množinah po najnižji dnevni ceni.

POZOR:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebščine za MOSKE, ŽENSKKE, KROJACE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„**POD VELBOM**“
LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

Strešna OPEKA

zarezana (Falzziegel) prvovrstna, žgana, po K 6.— kos, franko na kolodvor postavljeno vsake želez. postaje na Kranjskem.

Fr. Prijatelj, Tržišče, Dolenjsko.

Najboljši DALMATINSKI

cement „Salona“

prodaja po znižani ceni tvrdka

ANT. STERGAR v Kamniku

Istotam je zaloga najboljšega

strešnega škrlja „SALONIT-A“.

SALONIT AZBESTNI ŠKRILJ

Opeka: najboljši material za pokrivanje streh, kljubuje vodi, mrazu, vročini in vremenskim neizodam.

Plošče: za vsakovrstno pozidavanje zidov in podstrešja.

Ako vporabljate „SALONIT“ prištedite denar in čas.

1. material prve vrste po nizki ceni;
 2. je silno lahek pri delu;
 3. slab prevodnik toplote in mraza;
 4. neizgorljiv in nepremočljiv;
 5. neobčut. za premembo temper.;
 6. ga ne more odnesti največji vihar;
 7. prihranite pri sestavi ostrešja;
 8. stroškov za vzdrževanje: nikakih;
 9. postaja vedno boljši tekom časa.
- Z vzorci, ceniki, katalogi itd. Vam takoj postrežejo, ako se obrnete na:

SOLIN kod SPLITA.

VELIKO ŠKODO

si sami delate, AKO KUPITE BLAGO DRUGJE, preden si ogledate NIZKE CENE v trgovini

»DANICA«

MAJZELJ & RAJSERJ — LJUBLJANA

Turjaški trg št. 1 (bivša Preskrbovalnica).

Velika zaloga stoilov, blaevine, zameta, konteni-
ne, tiskovine, barhenta flanele, odelj, pletov, no-
gavic, rokavic, kravat, srajc, ovratnikov, pred-
pasnikov, jopic ter najrazličnejšega drugega blaga.
Istotam ZALOGA USNJA VSEH VRST!

Posrežba vestna in točna.

Miši, podgane, stenice in ščurki

morajo poginati, ako uporabite naša preskusena
sredstva: proti mišim in podganam Din 750, za
ščurke 10 Din, za stenice 10 Din za moške 5 Din,
proti ardešu 3 in 750 Din, mast proti ussem 5 Din,
mast proti ussem v obliki 750 Din, proti mravljam
750 Din, Rejer za črni enje matošev 7 Din. Pošilja
ne povzetja. »Artes«, kem. laboratorij, Dr. Janker,
Zagreb, Petrinjska ulica 8/III.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih premogovnikov,

vseh kakovosti, v celih vagonih po origi-
nalnih cenah premogovnikov za domačo
uporabo kakor tudi za industrijska pod-
jetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter pripo-
roča posebno prvovrstni češkoslovaški in
angl. KOKS za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog in brikete.
Naslov: Prometni zavod za premog,
d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 II.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za oble-
ke, za perilo vsake vrste, za nevestine
bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Njena osrednja prodajalna je
v Ljubljani, v hiši „Vzajemne posojilnice“
na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“. Pod-
ružnica pa se nahaja v hiši „Gospodarske
zveze“ na Dunajski cesti št. 29

Cene zelo zmerne!

Zadružno podjetje!

Od dobrega najboljšel

Dvojno sladna „Meta“ ržena kava

v zavrtkih po 1/2 in 1/4 kilograma. Produkt dolgo-
trajnih preizkušenj! Odlikuje jo najfinejši okus in
aroma! - Najboljši nadomestek zrnate kave. —

»ADRIA« tvornica žitne kave, velepražarna
zrnate kave GLINCE pri Ljubljani. 1513

Lep, dobičkanosen zaslužek

na deželi bi imel kak invalid, upokojenec ali obrt-
nik, ki bi hotel prevzeti proti proviziji okrajna
zaslopostva ali potovati za staro, dobro vpeljano
zalogo prvovrstnih poljedelskih STROJEV vsake
vrste. Lepa prilika sedaj spomladi. - Le zane-
sljive osebe naj pošljejo čimprej resne ponudbe
pod »Dobičkanosen zaslužek« na upravo lista.

Dalmatinski

la portland cement
SVETOVNE ZNAMKE

SALOMA (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni promptno
tvornica »SPLIT«, del. družba za cement

Portland iz skladišča v LJUBLJANI,
Aleksandrova cesta št. 12.

Modroci

vseh vrst, federmodroci K 1700,
vrhni alrik K 1600, mreže K 700
in vse tozadevne potrebščine. —

Blago na izbiro in solidno delo.

Rud. Sever, Ljubljana, Gosposvetska c. 6.

KMETOVALCI!

Vaše blagostanje je odvisno od tega, da Van
1. živina dobro uspeva. Zato je seveda potrebna
čistih, svetlih in zračnih hlevov. — 2. Življensko
važnosti je tudi svinjereja, za kar je zopet treba
zračnih in čistih svinjakov. — 3. Za Vas same in
živino je potrebna zdrava in čista pitna voda. —
Upoštevajte zgornje TRI TOČKE, nakar bo z lah-
koto popravljena tudi stanovanjska hiša. Vse po-
trebne strokovnjaške načrte, informacije itd. do-
bite pri podpisnem podjetju za skrajno nizke
ceno. Podjetje se Vam priporoča tudi za zgradbo
vseh vrst zgradb. — Stavbno podjetje JAKOB
VODOPIVEC, Zagorje ob Savi.

Primite

be. ZALOGA VELIKANSKA. Cene

šudovito nizke
ter si radišega
ogromno o-
narja prihr-
nite. Trgovl
en gros-cens
členik zastoj!

In izkoristite ugo-
dno priliko kadar
grete v Celje in
nakupite si v vele-
trgov. R. Stermecki

SUKNA

In kamarna za
moške ter volne za ženske
obleke, pialna, cofira, hlače-
vne in druge manufakturne

POZOR! ZA VELIKO NOČ POZOR!

kupite razno blago za obleke po zelo nizkih cenah, in sicer;

	od Din 11'—	naprej
Čelrje za srajce	13'—
Belo kontenino in silone	16'—
Modro kontenino za obleke in predpasnike	15'—
Kambrik in volcelen	40'—
Hlačevino dvojno široko	60'—
Sukno za moške dvojno široko	48'—
Zamet za moške	33'—
Polvolučno za obleke dvojno široko	50'—
Svilo in drugo volučno blago v vseh modnih barvah

Velikanska izbira kambrikastih, delenastih in svilenih rut in šerp. Izgotovljene obleke
za dečke in deklice do osmih let, najmodernejši ženski in otroški predpasniki iz klota in kambrika,
moške srajce bele in modnih v barvah, spodnje hlače, razno perilo za dame vse lastnega izdelka.
Najbogatejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robcev, nogavic in raznih drugih modnih predmetov.

Vsakdo si brez obveznosti za na nakup lahko ogleda!

Vsem cenjenim starim in novim odjemalcem se najtopleje priporoča trgovina

F. in I. GORIČAR, pri „IVANKI“ Ljubljana,

Sv. Petra cesta 29 (v bližini zmajskega mostu).

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Blad. Interesna skupnost z Gospo-
darsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vlozne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.